

UPPSALA
UNIVERSITET

Verksamhetsplan

2002

2001-10-31

Innehåll

1	Förutsättningar på det nationella planet.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Budgetåret 2002.....	4
2.	Lokala förutsättningar	7
2.1	Allmänna utgångspunkter	7
2.2	Planerad verksamhet	9
3	Uppdrag för universitetet gemensamt	22
3.1	Områdesnämnder/fakultetsnämnder samt ledningar för institutioner och andra enheter	22
3.2	Resultatuppföljning för år 2000.....	26
4	Uppdrag till vetenskapsområdena.....	32
4.1	Humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet.....	32
4.2	Medicinsk-farmaceutiska vetenskapsområdet.....	38
4.3	Teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet.....	42
4.4	Prognos för intäkter per vetenskapsområde	47
5	Lokaler	48
5.1	Anslagen för 2002.....	48
5.2	Fördelning på områdesnämnder och institutioner.....	48
5.3	Lokaltjänstkostnader.....	51
5.4	Övrigt.....	51
6	Lånefinansiering av investeringar.....	52
6.1	Lånehantering.....	52
6.2	Låneram.....	52
6.3	Ersättning för avskrivnings- och räntekostnader.....	53
6.4	Fördelning av särskilda medel för att täcka kostnader för nyinvesteringar i byggnadsprojekt	53
6.5	Redovisning av investeringar för byggnadsprojekt	54
6.6	Investeringar och kapitalkostnader för byggnadsprojekt.....	55
7	Finansiering av gemensamma funktioner.....	59
7.1	Uppdrag till universitetsgemensamma stödfunktioner	59
7.2	Inriktning och dimensionering	59
7.3	Bidragen i sammanfattning	61
7.4	Finansieringsbilden.....	61
7.5	Universitetsledning samt funktioner som får sina uppdrag direkt från rektor.....	62
7.6	Universitetsbiblioteket.....	63
7.7	Administrativa stödfunktioner som får sina uppdrag genom förvaltningschefen	64
7.8	SUNET	64
7.9	Fördelning av kostnader för bidrag till gemensamma ändamål	65

2001-10-31

Bilagor till konsistoriets verksamhetsplan.....	67
1. Ur prop. 1999/00:1	69
2 Förteckning över ämnen i forskarutbildningen	73
3 Förteckning över befattningar som professor.....	79
4 Förteckning över befattningar som adjungerad professor.....	89
5 Arbetsgivaravgift för 2000	91
6a Konsistoriets övergripande basuppdrag till överbibliotekarien.....	93
6b Konsistoriets övergripande basuppdrag till förvaltningschefen	95
7 Sammanställning över finansieringen av universitetsgemensamma stödfunktioner	97
8 Fördelning av medel ur reservfonden.....	105
9 Tilldelning av medel och årsstudieplatser i grundutbildningen.....	108
10 Konsistoriets beslut.....	109

2001-10-31

1 Förutsättningar på det nationella planet

1.1 Bakgrund

Under 1992/93 års riksmöte fattade riksdagen ett antal beslut med innebörd att universitet och högskolor gavs betydligt större frihet att själva besluta i ett stort antal frågor som rör organisation och uppläggning av samt innehåll i utbildning och forskning. Samtidigt stärktes den ekonomiska styrningen genom införande av ett prestationsinriktat resurstilldelningssystem för grundutbildningen. Den större friheten följdes även av större krav på uppföljning och redovisning. Inom både grundutbildning och forskning/forskarutbildning gav riksdagen treårsuppdrag till universitet och högskolor med möjlighet att överföra resultaten mellan de olika budgetåren inom treårsperioden.

Regeringsskiftet under hösten 1994 blev inledningen till delvis nya förutsättningar för planeringen av verksamheten. Inom forskarutbildningen omprövades exempelvis det tidigare beslutet om att endast tillåta doktorandtjänster som studiestöd och möjligheten att inrätta utbildningsbidrag återinfördes 1996, dock med vissa restriktioner. Under 1998 ändrades förutsättningarna för forskarutbildningen radikalt genom beslut om en ny högskoleförordning (kap 5, 8 och 9) med ökade krav på studiefinansiering, handledning och examination. Inom grundutbildningen ersattes den lokala friheten att själva besluta om regler för antagning och urval av en allt större centralisering av beslutanderätten. Möjligheten att överföra grundutbildningsresultaten mellan budgetår inskränktes till att gälla endast från ett år till det nästföljande.

Beträffande dimensioneringen av såväl grundutbildning som forskarutbildning kännetecknas nittiotalet av stora satsningar. Tillfälliga medel från arbetsmarknadsdepartementet användes under några år i mitten av nittiotalet för att bereda arbetslösa ungdomar möjlighet till utbildning. Under 1997 började indragningen av de extra platserna och de upphörde definitivt under år 1998.

År 1997 påbörjades i stället en utbyggnad av den grundläggande högskoleutbildningen med permanenta platser. Under åren 1997-2003 tillförs universitet och högskolor resurser för närmare 100 000 nya högskoleplatser. Det långsiktiga målet är att hälften av en årskull skall ha börjat högskolestudier vid 25 års ålder.

De platser som fördelades under 1997-1999 anvisades huvudsakligen till de mindre och medelstora högskolorna. Från och med år 2000 tillfaller en betydande del av satsningen högskolor i storstäderna.

Inom forskarutbildningen inrättades 1998 mer än 300 nya doktorandtjänster. Inga ytterligare dimensioneringsförändringar har sedan förekommit men i forskningspropositionen 2001 gjordes en satsning på 16 forskarskolor inom specificerade forskningsområden. Forskarskolorna finansierades med sammanlagt 214 miljoner

2001-10-31

kronor under åren 2001-2003. Satsningen förväntas resultera i en examination av ca 400 nya doktorer.

Forskningens finansiering har under senare år utvecklats mot allt större obalans mellan fakultetsanslag och externa anslag. Fakultetsanslagen har tappat i köpkraft medan de externa anslagen ökat. Genom de stiftelser som bildats med medel från de avvecklade löntagarfonderna har en förstärkning av vissa forskningsområden kunnat göras. Ytterligare tillskott till forskningsfinansieringen erhöles genom att allt fler ansökningar om medel för EU-projekt vann bifall. Det krav på medfinansiering som ofta är förknippat med båda dessa typer av forskningsfinansiering har dock börjat ifrågasättas inom högskolevärlden eftersom det ytterligare minskar universitetets möjligheter att finansiera fritt vald grundforskning på eget programansvar.

I forskningspropositionen 2001 bröts anslagsutvecklingens nedåtgående trend och en avsevärd forskningssatsning kunde noteras. Sammanlagt 1,3 miljarder kronor satsades under en fyraårsperiod på forskning och forskarutbildning. En stor del av satsningen anvisades emellertid inte direkt till universitet och högskolor utan till den nya forskningsrådsorganisationen.

Universitetens ökande grad av beroende av externa finansiärer har lett till en bred diskussion om olika verksamheters kostnadstäckning. I regleringsbrevet för 2001 fattades beslut om att en lägsta nivå för påslag för indirekta kostnader skall vara 18 %. Därtill kommer lokalkostnader för vilka tills vidare en schablon om 12 % tillämpas.

1.2 Budgetåret 2002

Den tidigare satsningen på grundutbildning fortsätter. Budgetpropositionen för år 2002 innebär ingen kursändring vad avser inriktningen av verksamheten. De prioriteringar som redovisades i verksamhetsplanen för år 2001 äger i huvudsak fortsatt giltighet. Vissa möjligheter till omprioriteringar medges dock enligt följande.

Tyngdpunkten i utbyggnaden av den grundläggande utbildningen ligger på naturvetenskap och teknik och har resulterat i en omfattande ökning av antalet studenter inom detta område. Den kraftiga expansionen medför nu rekryteringssvårigheter på flera lärosäten. Regeringen har därför beslutat att ge lärosätena rätt att omvandla utbildningsplatser från naturvetenskap och teknik till platser inom samhällsvetenskapliga, humanistiska och juridiska ämnesområden om universitetet eller högskolan bedömer att utbildningsuppdraget inte kan fullgöras inom naturvetenskapliga och tekniska utbildningar.

Den 1 januari 2002 övertar staten ansvaret för den tidigare landstingsfinansierade sk vårdhögskoleutbildningen. Därmed övergår utbildningen från att vara en uppdragsutbildning till att utgöra en del av universitetets ordinarie, statsanslagsfinansierade utbildningsutbud.

2001-10-31

Beträffande grundutbildningen skall enligt regeringens direktiv följande beaktas i planeringen av de nya platsernas fördelning och i genomförandet av utbildningen:

- den sociala och etniska mångfalden skall öka
- rekryteringsarbetet skall intensifieras
- modeller för bedömning av den reella kompetensen skall utvecklas
- tyngdpunkt skall läggas vid de naturvetenskapliga och tekniska utbildningarna
- grundskollärodbildning för åk 4-9, särskilt med inriktning mot matematik, naturorienterande ämnen, teknik och moderna språk skall öka
- gymnasielärodbildning skall öka
- psykologutbildningen skall öka
- högskolans roll inom det livslånga lärandet betonas
- ett nätuniversitet bildas där distansutbildning skall erbjudas
- ett minsta antal registrerade helårsstudenter skall redovisas under varje budgetår
- en ökad frihet för lärosätena att omprioritera från naturvetenskap och teknik till humaniora, samhällsvetenskap och juridik om uppdraget ej kan fullgöras
- kvalitetsarbetet bör intensifieras och studentinflytandet stärkas
- universitet och högskolor skall anordna utbildning och fortbildning för lärarna i pedagogiska frågor, som även skall behandla jämställdhetsfrågor och frågor om social och etnisk mångfald

Gällande ersättningsbelopp inklusive pris- och löneomräkning för år 2002 är följande:

<u>Utbildningsområde</u>	<u>Per helårsstudent</u>	<u>Per helårsprestation</u>	(kr)
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhälls- vetenskapligt	14 704	15 394	
Naturvetenskapligt, tekniskt, Farmaceutiskt	38 408	35 122	
Vård	37 286	34 096	
Medicinskt	46 922	61 540	
Undervisning	27 478	34 807	
Övrigt	32 266	27 783	

De ökade medel som i 2001 års budgetproposition anvisades för forskning/forskarutbildning var i stor utsträckning styrda mot vissa insatsområden. Av Vetenskapsrådets 478 mkr skulle 110 mkr disponeras för forskarrekrutering, 70 mkr för biovetenskap och bioteknik, 65 mkr för informationsvetenskap, 20 mkr för materialvetenskap, 10 mkr för humaniora, 20 mkr för konst, 90 mkr för utbildningsvetenskap och 20 mkr för vårdvetenskap. Därutöver skulle 43 mkr disponeras för dyrbar utrustning och endast 30 mkr var avsedda som en rörlig resurs för

2001-10-31

Vetenskapsrådets fria disposition. Även de 214 mkr som avsattes till forskarskolor var styrda till forskarskolor inom av regeringen specificerade forskningsområden. Endast de 37 mkr som anvisades för humanistisk forskning vid universitet och de 392 mkr som anvisades för forskning vid huvudsakligen mindre och medelstora högskolor kunde disponeras efter egna prioriteringar. I 2002 års budgetproposition fullföljs denna forskningssatsning och medel fördelas till Uppsala universitet för två forskarskolor.

För forskarutbildningen anges specificerade fyraåriga examinationsmål i varje universitetsuppdrag. Uppsala universitet skall för fyraårsperioden 2001-2004 examinera 1 331 doktorer. För att öka examinationen föreslås i årets budgetproposition att möjlighet skall ges till forskarutbildning på deltid och att antagning skall kunna ske för studier till licentiatexamen. Närmare föreskrifter kommer att lämnas när riksdagen tagit ställning till förslaget.

Vid sidan av examinationsmålen inom forskarutbildningen anges i budgetpropositionen för 2002 att målet för andelen kvinnor som under 2001-2004 nyrekryteras till professurer skall vara 24 %.

2001-10-31

2. Lokala förutsättningar

2.1 Allmänna utgångspunkter

I regeringens proposition 2001/02:1 (Budgetpropositionen) ges de allmänna förutsättningarna för budgetarbetet. Flera av de förslag som lämnats i budgetpropositionen får en bredare belysning i regeringens proposition 2001/02:15 (Den öppna högskolan).

För Uppsala universitet innebär förändringarna inom grundutbildningsanslaget en kraftig uppräkning av föregående års anslag. Den 1 januari 2002 övertar staten huvudmannskapet för de tidigare landstingsfinansierade vårdutbildningarna. Medel motsvarande 1 085 årsstudieplatser har tillförts grundutbildningsanslaget. Därtill kommer medel för det tidigare beslutade tillskottet om 503 nya årsstudieplatser. Den utlovade förstärkningen till det humanistisk-samhällsvetenskapliga utbildningsområdet har för 2002 inneburit ett första tillskott om 8,2 mkr och motsvarande tillskott kan förväntas även för 2003. Tillsammans med en pris- och löneomräkning på 3,01 % ger detta en sammantagen ökning av grundutbildningsanslaget på drygt 143 mkr för 2002. Som ett särskilt åtagande har universitetet därutöver erhållit 900 tkr för att förstärka den pedagogiska utbildningen av lärare.

De relativt omfattande redovisningskrav vad avser utbildningens resultat som under senare år ålagts universitet och högskolor började minskas redan i budgetproposition för 2001. För universitetets del innebär det bl a att återredovisningskraven vad avser apotekarexamina har utgått. För grundskollärare 4-9 och gymnasielärare kommer framtida mål att anges i regleringsbrevet för 2002. Målen kommer sannolikt att bättre anpassas till den rekryteringssituation som råder inom lärarutbildningsområdet. Krav på redovisning av magisterexamina och civilingenjörsexamina kvarstår. Det är osäkert om examinationsmålet om 800 civilingenjörsexamina under perioden 2001—2004 kommer att kunna uppnås. För vårdutbildningarna har aviserats att ett examinationsmål kommer att anges för sjuksköterskeutbildningen i regleringsbrevet för 2002.

Vad gäller registrerade studenter inom naturvetenskap och teknik finns inte något återredovisningskrav redovisat i budgetpropositionen. Regeringen framhåller dock i sina skrivningar att satsningen på det naturvetenskapliga och tekniska området inte skall minska i omfattning eftersom dessa satsningar är långsiktiga. Det är enligt regeringen väsentligt att den positiva utvecklingstrenden vad gäller antalet och andelen studenter inom naturvetenskap och teknik vidmakthålls och även kan förstärkas under kommande år. Om universitetet bedömer att nuvarande dimensionering inte kan uppfyllas, får en del av platserna omfördelas till humaniora, samhällsvetenskap och juridik. Enligt konsistoriets bedömning kommer en dimensionering motsvarande 2001 års nivå att kunna

2001-10-31

uppnås under 2002. Med hänvisning till att det samlade söktrycket på nationell nivå till naturvetenskapliga och tekniska utbildningar är vikande och att lärarutbildningsområdet och vissa program inom det teknisk-naturvetenskapliga området har stora svårigheter att rekrytera till sina utbildningar inom naturvetenskap och teknik bör dock universitetet, för att kunna fylla sina platser, planera för särskilda rekryteringsinsatser inom dessa områden. Universitetet bör också fortsätta sitt engagemang i verksamheter som syftar till att vidga skolungdomars intresse för naturvetenskapliga och tekniska högskoleutbildningar.

Områdesanslagen för forskning och forskarutbildning ökar med drygt 46 mkr. Häri ingår en pris- och löneomräkning med 3,01 %. Medel för vårdforskning har förstärkts med 5 mkr och till forskningen inom fysikdidaktik har anvisats 995 tkr. Universitetet erhåller också ytterligare 10 mkr för de två forskarskolorna i ekonomi och i matematik och beräkningsvetenskap.

Även inom forskning och forskarutbildning formuleras resultatredovisningskrav. Mål för andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer har för fyraårsperioden 2001-2004 fastställts till 24 %. För examinationen i forskarutbildningen skall följande examensmål gälla (lägsta antal avlagda examina):

<i>Vetenskapsområde</i>	EXAMENSMÅL 2001-2004
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	438
Medicinskt	448
Tekniskt och naturvetenskapligt	<u>445</u>
Totalt	1 331

För Uppsala universitet innebär ovanstående följande medelstilleddning för år 2002:

För grundutbildningen: **994 037 tkr**

Inom ramen för grundutbildningsanslaget uppgår den högsta sammanlagda ersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer (takbeloppet) till 986 292 tkr. Ersättningen för särskilda åtaganden har beräknats till 6 845 tkr för internationell lärarutbildning, språkassistentverksamhet m m och 900 tkr för att bedriva högskolepedagogisk utbildning av lärare. Medel för NT-SVUX finns anvisade på ett särskilt anslag till regeringens förfogande och erhålls i särskild ordning.

2001-10-31

För forskning/forskarutbildning:

Vetenskapsområde	Anslag minst (tkr)	varav studiefinansiering (tkr)
Humanistisk- sällskapsvetenskapligt	309 346	80 088
Medicinskt	189 290	34 486
Tekniskt och naturvetenskapligt	322 574	89 583
Ersättning för lokalhyror mm	222 906	
SCASSS	13 315	
Summa	1 057 431	204 157

Däruöver erhåller universitetet ersättning för klinisk utbildning och forskning (s k ALF-medel) motsvarande 198 023 tkr.

Enligt nu kända uppgifter har inte kostnaden för vare sig arbetsgivaravgiften eller statens avtalsförsäkring förändrats för år 2002.

För att finansiera de ökade pensionspremieavgifterna finns särskilda medel avsatta inom statsbudgeten. Som tidigare aviserats kommer detta särskilda anslag att minska. I budgetpropositionen för 2002 anges att anslaget endast omfattar ersättning för premier motsvarande den anslagsfinansierade verksamheten (inklusive från landstinget övertagen vårdhögskoleutbildning) och verksamhet finansierad av statliga myndigheter. Detta innebär att verksamhet finansierad av externa icke statliga medel måste inkludera och täcka de ökade premiekostnaderna. Ytterligare information i dessa frågor kommer att lämnas så snart förutsättningarna är kända.

De ökade pensionsavgifterna på utbildningsbidragen finns inom anslagsposten 9.25:73 och de ökade pensionsavgifterna på övriga befattningar finns på anslagsposten 9.25:76.

2.2 Planerad verksamhet

Grundutbildningen

Dimensioneringen av den grundläggande högskoleutbildningen för åren 2000-2003 fastställdes av riksdagen i budgetbeslutet för år 2000. Tillkommande förutsättningar för budgetarbetet ges i regeringens budgetproposition och i propositionen Den öppna högskolan (se redovisning i avsnitten 1.2 och 2.1). Universitetets till regeringens ingivna budgetunderlag för 2002-2005 samt områdesnämndernas underlag till verksamhetsplaneringen utgör ytterligare underlag för arbetet.

Ett vikande söktryck till den grundläggande högskoleutbildningen tillsammans med regeringens mål att 50 % av alla ungdomar skall ha påbörjat högskolestudier före 25 års ålder har lett till att rekryteringsfrågor har kommit allt mer i centrum.

2001-10-31

Uppsala universitet har redan 2001 erhållit 3,5 mkr för rekryteringsfrämjande åtgärder och validering. I de ovan nämnda propositionerna lämnas ett flertal nya förslag som är avsedda att ge universitetet ökad möjlighet att bredda rekryteringen, att pröva behörigheten och att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande.

Den rika floran av nya möjligheter bör bli utgångspunkt för en diskussion om vilken inriktning och profil som Uppsala universitet bör satsa på i det fortsatta utvecklingsarbetet. I diskussionen bör hänsyn tas till Uppsala universitets särskilda förutsättningar som ett internationellt forskningsuniversitet men också till universitetets roll och ansvar inom den högre utbildningen såväl regionalt som nationellt och internationellt.

Med hänvisning till den verksamhet som i dag bedrivs vid universitetet och de nya möjligheter som öppnas beslutar konsistoriet att följande lokala förutsättningar skall gälla för utbildningsplaneringen i budgetarbetet:

- tidigare gjorda åtaganden skall fullföljas
- studenternas inflytande över verksamheten skall fortsatt stödjas
- ansträngningar skall göras för att öka den sociala och etniska mångfalden
- den pedagogiska utbildningen av lärare skall förstärkas
- dimensioneringen av lärarutbildningen skall anpassas till examinationskravet och fortsatta åtgärder skall vidtas för att stärka rekryteringen
- internationalisering skall prioriteras med hänvisning till bl a gjorda åtaganden inom Socratesprogrammet
- utrymme skall ges för satsningar på nya utbildningar
- sommaruniversitetet skall bibehållas och utökas
- fakultets- och områdesnämnder bör omdisponera platser till fördjupningsutbildning inom givna ramar
- hänsyn skall tas till de särskilda uppdragen beträffande nationellt ansvar för ämnena egyptologi, estetik, estniska, iranska språk, keltiska språk, seismologi, swahili, turkiska språk och ungerska

Med utgångspunkt från dessa förutsättningar beslutar konsistoriet följande.

En utgångspunkt i utbildningspolitiken är alla människors rätt till kunskap och utveckling, en rätt som omfattar såväl ungdomsstudenter inom grundutbildning som vuxenstudenter i det livslånga lärandet och en rätt som gäller för alla oavsett bakgrund, etnisk tillhörighet, bostadsort, könstillhörighet eller funktionshinder. Det är ett mycket omfattande program som kräver många skilda insatser för att kunna realiseras. Det är konsistoriets mening att Uppsala universitet har goda förutsättningar att bidra i detta arbete.

En breddad rekrytering med nya utbildningar och prövning av rell kompetens

För att bredda rekryteringen ges möjlighet att inrätta nya typer av utbildningsprogram. Nya behörighetsgivande basår, collegeår och yrkeshögskoleutbildning är förslag som vänder sig till nya målgrupper. De innebär i korthet följande:

* Universitetet får möjlighet att skapa nya behörighetsgivande utbildningar, dvs nya "basår". Det teknisk-naturvetenskapliga basåret har funnits i många år och

2001-10-31

det har varit en framgångsrik satsning. Detta basår ger möjlighet till komplettering av gymnasiekompetensen inom det naturvetenskapliga området och garanterar samtidigt inträde till en högskoleutbildning. Sådana basår kan skapas för flera områden ex vis "Språk och kultur" för att öka och bredda rekryteringen till språkstudier där språken kan vara olika och där svenska kan vara ett av de erbjudna språken.

* Ett collegeår kan skapas tillsammans med gymnasieskolan. Under collegeårets första termin kan studenterna förbättra sina gymnasiebetyg och under andra terminen läsa vid universitetet, antingen en introduktionskurs eller en annan valfri kurs. Collegeåret kan också kopplas till en platsgaranti på utbildningsprogram. Här har vissa kontakter redan tagits med utbildningsanordnare i invandrartäta områden. Kontakter kan också skapas med utbildningsanordnare i områden med svag övergång till högskolan. Flera sådana regionala områden finns i vår närhet.

* En ny typ av yrkesutbildning inrättas, sk yrkeshögskoleutbildning, dvs utbildningar som till sin omfattning motsvarar 60-80 poäng och till sitt innehåll är av övervägande praktisk inriktning. Utbildningarna liknar i hög grad KY-utbildningarna inom vilka universitetet deltar i en bred samverkan med företag i regionen. En diskussion förs om att i endast begränsad utsträckning inrätta yrkes-högskoleutbildning. Två insatsområden som är av betydelse för Uppsalas näringsliv har diskuterats nämligen bioteknik och IT.

Konsistoriet finner det angeläget att utreda möjligheterna att skapa utbildningsprofiler inom de tre ovan nämnda utbildningstyperna. Tyngdpunkten för Uppsala universitets grundutbildning bör dock även fortsättningsvis vara fördjupningsutbildningar med tydlig forskningsanknytning.

*I propositionen ges möjlighet att bredda rekryteringen genom att göra en individuell bedömning av sökandens reella kunskaper. Högskolan skall här göra en individuell värdering, validering, av den sökandes åberopade meriter. Detta skall inte innebära att kraven sänks. Prövningen av reell kompetens skall avse såväl den grundläggande behörigheten som den särskilda behörigheten och urvalet.

Regeringen föreslår att styrelsen för respektive lärosäte skall få möjlighet att bestämma vilka urvalsgrunder som skall användas för högst 10 % av platserna som vänder sig till nybörjare.

Diskussioner och samråd mellan högskolorna har påbörjats men det är för tidigt att i dag ta ställning i dessa frågor. Konsistoriet kommer under året att diskutera och ta ställning till vilka principer som skall tillämpas för denna kvot.

En ökning av den sociala och etniska mångfalden

En utökning av den sociala och etniska mångfalden leder i många sammanhang till en ökad kvalitet i utbildningen. En mångfald av personer, åsikter och bakgrunder stimulerar och gynnar ett kreativt klimat men kommer också att kräva insatser för att ge lärare och studenter stöd för framgångsrika studier.

*Ett kvalitets- och kommunikationsprojekt som rör tal och samtal i universitetsmiljö – Tala ut! – inleddes under 1999 och har fortsatt under 2000 och 2001.

2001-10-31

Projektet avsåg att stärka och utveckla färdigheten att delta i diskussioner, att hålla mindre föredrag och att lyssna, samtala och tala på ett adekvat och effektivt sätt. Projektet vände sig till såväl studenter som anställda. Även inom studenthälsan kan studenterna sedan flera år få stöd och hjälp med att utveckla den muntliga kommunikationen. Denna typ av stödfunktion är viktig då nya studentgrupper kommer till universitetet, men den behöver vidgas till att omfatta även andra funktioner. För grupper av studenter som inte behärskar det svenska språket fullt ut kan en språkverkstad bli ett angeläget stöd. För att också ge möjlighet att utveckla läs- och skrivfärdigheten för studenter med dyslexiproblem skulle universitetets kompetens inom dyslexi-området kunna utnyttjas och ett sådant stöd organiseras. Konsistoriet finner det angeläget att en samlad satsning görs på ett centrum för muntlig kommunikation, språkverkstad och skrivverkstad. Konsistoriet uppdrar åt rektor att inom ramen för medel till förfogande för den grundläggande utbildningen förstärka och samordna den verksamhet som i dag finns inom området.

*Nya grupper av studenter kräver nya pedagogiska metoder och en ökad medvetenhet och kunskap hos lärarna vad gäller social och etnisk mångfald. De möjligheter till utökad pedagogisk utbildning som ges genom en förstärkning av grundutbildningsanslaget bör ge utrymme för att inom prefektkurser, pedagogiska utbildningar och introduktionsutbildningar för universitetsanställda diskutera sådana frågor. Även universitetets studievägledare bör kunna omfattas av vidareutbildning vad avser mångfaldsfrågor. Konsistoriet anser att en sådan pedagogisk utbildning bör genomföras.

*De studenter som utbildar sig vid Uppsala universitet möter ofta i sin vardag människor från olika kulturer. Det är därför viktigt att hos alla studenter öka medvetenheten och inleda en diskussion om den roll som olika kulturella traditioner kan spela för normbildning och livsmönster. Ett obligatoriskt inslag för alla nybörjarstudenter skulle kunna vara ett sätt att ge en grundläggande kunskap i dessa frågor. Konsistoriet anser att modeller att sprida kunskap om kulturer och kulturmönster bör utvecklas.

I anslutning till ovanstående insatser kommer en handlingsplan för breddad rekrytering att fastställas.

Nätuniversitet och IT-utbildning

För att bli utveckla tillgängligheten av universitetets utbildning och forskning startades Swedish Learning Lab (SweLL) med finansiering från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. I ett samarbete mellan Uppsala universitet, Karolinska institutet, Kungliga tekniska högskolan och Stanford University bedrivs olika projekt för utveckling och forskning om lärande vid högre studier. Målet är att undersöka vilka möjligheter som finns att förbättra läromiljöerna, hur virtuella läromiljöer kan påverka lärandet, hur IT kan bidra till samarbete mellan globalt distribuerade team och hur användarna kan aktiveras att samla kunskap genom IT. Centralt i SweLL är att också dokumentera och utvärdera denna process. Förutom medverkan i de gemensamma projekten skall SweLL användas som en plattform för ett bredare arbete med att främja utvecklingen av IT-stöd i undervisningen. Konsistoriet ser projektet som ett viktigt stöd för den fortsatta

2001-10-31

utvecklingen av universitetets undervisningsformer bl a för fortbildning och vidareutbildning men också som en möjlighet att underlätta internationellt utbyte av kunskap.

Många års erfarenhet av distansutbildning, medverkan i distanskonsortiet och det inom ULL bedrivna utvecklingsarbetet har skapat en beredskap inom universitetet att aktivt delta i utvecklingen av ett svenskt nätuniversitet. Konsistoriet anser att det är av stor betydelse att Uppsala universitet medverkar i en sådan kunskapsspridning och att en tyngdpunkt i kursutbudet bör ligga inom spetsutbildning och påbyggnadsutbildning. Naturliga målgrupper är yrkesverksamma personer med behov av fortbildning och vidareutbildning men också studenter vid mindre högskolor som via nätbaserade kurser kan ges möjlighet att bredda och fördjupa sina studier inom områden som saknas vid många mindre högskolor. En annan målgrupp för Uppsala universitet är den stora gruppen bildningssökande människor. För denna grupp har Uppsala universitet utomordentliga förutsättningar att skapa ett intressant kursutbud. Den nya magisterexamen med bredd kan vara en möjlig organisationsform.

Det finns emellertid också möjlighet att inom nätuniversitetet öka rekryteringsunderlaget till högskolan. Här har redan ett arbete inletts med att utforma ett naturvetenskapligt basår på distans. Konsistoriet finner det angeläget att detta arbete kan fortsätta och uppdrar åt rektor att undersöka olika möjligheter att finansiera den fortsatta utvecklingen.

Som ett led i att sprida IT-kunskap till alla studenter har en web-baserad introduktionskurs utvecklats. Försöksverksamhet har bedrivits under hösten 2001. Kursen skall ges i större skala från 2002. Eftersom datormognaden inte kan anses vara väl utvecklad hos alla nybörjarstudenter bör medel avsättas för rådgivning och lärarstöd. Konsistoriet avsätter för detta ändamål 350 000 kr.

Internationalisering

Internationalisering av grundutbildningen är enligt konsistoriets mening ett fortsatt angeläget insatsområde. Under år 2000 beredde konsistoriet utrymme för ett antal internationella kurser. Stöd gavs till Humanitarian Assistance, Cultural Constructions of Europe, Dissemination of European Campus-Environmental Hydrometeorology och Psychologie de la Religion. Därutöver anvisades medel till satsningen inom Baltic University Programme för kurserna People of the Baltic, A Sustainable Baltic Region, Sustainable Water Management och Baltic Sea Environment samt ytterligare en kurs, nämligen People, Power and Food som ges i samverkan mellan Uppsala universitet och universitet i USA, Australien, Holland, Costa Rica och Honduras. Konsistoriet bedömer det som angeläget att kurserna bibehålls i utbudet inför år 2002.

Ett omfattande arbete har lagts ner på en ökad internationalisering av grundutbildningen genom att hos EU-kommissionen ansöka om Sokratesmedel. Vissa medel har erhållits och universitetet har därutöver anvisat egna medel till de godkända projekten. Det är angeläget att detta arbete kan fortsätta och vidareutvecklas. Konsistoriet anvisar därför 500 tkr till genomförande av kurser och fortsatt utvecklingsarbete.

2001-10-31

Som en konsekvens av universitetets internationalisering erbjuds inresande studenter undervisning i svenska språket och svensk kultur. Denna verksamhet har under senare år ökat betydligt i omfattning. För 2002 anvisar konsistoriet en ram om 2 400 tkr för detta ändamål.

I detta sammanhang bör områdes- och fakultetsnämnder uppmärksamma behovet av särskilda stödinsatser till institutioner med stor utbytesverksamhet. Studentutbyte ställer extra krav på insatser för mottagning och studievägledning m m. Det är också angeläget att utvidga universitetets kursutbud på engelska, i synnerhet inom det humanistiska området. I anslutning till detta bör universitetets lärare i än högre grad stimuleras att utnyttja möjligheterna till internationellt lärarutbyte. Detta bör beaktas i den kommande verksamhetsplaneringen.

Fortbildning och vidareutbildning

I universitetets uppdrag ingår att tillhandahålla fortbildning och vidareutbildning. Målgruppen för utbildningen är vuxna som av skilda anledningar vill bredda eller fördjupa sin kompetens. En stor del av denna utbildning sker i form av uppdragsutbildning där arbetsgivaren betalar och bestämmer utbildningens innehåll. För att också ge möjlighet för enskilda individer att fortbilda och vidareutbilda sig efter eget val och för att också ge individer utan arbetsgivare denna möjlighet skall också ett kursutbud finnas inom ramen för den ordinarie grundutbildningen. Den enda reella möjligheten för denna målgrupp att genomföra sina studier är ofta inom ramen för distansutbildning. Det är konsistoriets mening att ett distanskursutbud bör finnas som kan svara mot de krav som ställs på universitetets kursutbud och tillgänglighet för denna målgrupp.

En särskild utbildning som bedrivs endast vid Uppsala universitet är den sk långdistansutbildningen. Utbildningen riktar sig till svenskar som bor eller arbetar utomlands runt om i världen och till deras anhöriga. Förutom att många utlands-svenskar under åren fått en högskoleutbildning genom denna verksamhet har den också bidragit till kunskap om och en positiv bild av Uppsala universitet. Utbildningen har hittills haft sin tyngdpunkt inom samhällsvetenskapliga ämnen. Det är konsistoriets mening att denna utbildning bör fortsätta i ungefär samma omfattning men att den bör breddas till att omfatta fler fakultetsområden.

Fördelning av nya platser

För att ge områdesnämnderna bättre framförhållning beslutade konsistoriet vid sitt sammanträde 2000-06-05 om fördelningen av merparten av utbildningsplatserna för 2002 på de tre områdesnämnderna. Vid konsistoriets sammanträden 2001-06-20 och 2001-10-31 fördelades återstående platser. Sammantaget innebär detta att det humanistisk-samhällsvetenskapliga området erhållit 229 platser, medicinsk-farmaceutiska området 108 platser och det teknisk-naturvetenskapliga området 190 platser. Därtill kommer 1 085 platser som i årets budgetproposition överförts från landstingsfinansierad verksamhet till att finansieras via statsanslaget. Sammantaget har den grundläggande utbildningen tillförts 527 nya platser för 2002. Därvid har 16 av de tilldelade platserna omvandlats till 40 HSJT-platser och fördelats till det humanistisk-samhällsvetenskapliga området.

2001-10-31

Vid dimensionering av utbildningsbidraget och de resurser som skall finansiera detta har hänsyn tagits till de senaste årens mycket ansträngda undervisningssituation för både lärare och studenter. En underbudgetering av utbildningsuppdraget med ca 14 mkr har gjorts i klart medvetande om att universitetet har ett tidigare inarbetat och sparat takbelopp på över 40 mkr att inhämta. Konsistoriet anser att det är angeläget att under 2002 ge lärare och studenter bättre undervisningsförhållanden. Begränsningen i utbildningsuppdraget tillsammans med den medelsförstärkning som universitetet erhållit för det humanistisk-samhällsvetenskapliga utbildningsområdet kommer att kunna förstärka kvaliteten i utbildningen avsevärt.

Sommaruniversitet

I det budgetunderlag som konsistoriet lämnade till regeringen avseende verksamhetsåren 2001-2004 föreslogs nya platser som skulle ge möjlighet att starta ett sommaruniversitet. Sommaruniversitetet startade 2001 med en dimensionering motsvarande sammanlagt 118 helårsstudenter, vilket innebar att ca 940 studenter kunde beredas plats på en 5-poängskurs. Antalet registrerade studenter översteg antal planerade och önskemål har därför kommit om en utökning av sommaruniversitetet. Konsistoriet beslutar därför att uppdra åt områdesnämnderna att planera för ett kursutbud under sommaren 2002 med en dimensionering inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området med minst 63 årsstudieplatser och inom det teknisk-naturvetenskapliga området med minst 90 årsstudieplatser. Denna dimensionering innebär ca 1 225 platser på kurser omfattande 5 poäng.

Sammantaget innebär detta att grundutbildningsresurser för år 2002 fördelas enligt följande (beräkningen framgår av bilaga 9):

Fakultet/område	Ersättning exkl hyra och el (tkr)	Hyra och el (tkr)	Totalt (tkr)
Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap	323 600	59 218	382 818
Medicinsk-farmaceutiska fakultetsnämnden	190 513	45 431	235 944
Teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden	236 395	94 768	331 163
Internationalisering			500
Svenska för utl stud, ram			2 400
Kostn. för inredn/utrustn ¹⁾			22 150
Datautb o hemsidor för stud			1 200
Int. lärarfortbildning, språkassistentverksamhet mm			6 845
Pedagogisk utbildning			900
För senare fördelning			10 117
Summa inkl hyra och el (tkr)			994 037

¹⁾ Räntor och avskrivningar inkl studentdatornät

2001-10-31

För år 2003 har ett ytterligare tillskott av 252 grundutbildningsplatser aviserats för Uppsala universitet. Därutöver har i vårpropositionen 2001 angivits att grundutbildningen skulle byggas ut med ytterligare platser år 2003. För detta ändamål anvisades 500 mkr. En fördelning av dessa senare platser på olika högskolor har dock ännu inte gjorts.

Forskning/forskarutbildning

Forskning

Universitetet anvisas medel för forskning och forskarutbildning under anslaget 9.1.21. *Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning*. Anslaget är uppdelat på anslagsposter, en för varje vetenskapsområde, en för Kollegiet för samhällsforskning (SCASSS) samt en post benämnd Ersättning för lokalhyror m m. Konsistoriet har möjlighet att omfördela högst tre procent av de områdesvisa anslagsposterna mellan vetenskapsområdena.

I årets budgetproposition görs en satsning på vårdforskning genom en förstärkning av anslagsposten till det medicinska vetenskapsområdet med 5 mkr. Därutöver erhåller teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet medel för fysikdidaktisk forskning med 995 tkr.

Konsistoriet gör följande överväganden inför beslutet om fördelning av anslagen på de olika områdesnämnderna.

Konsistoriet fann med början 1997 anledning att i någon liten omfattning revidera de belopp om medelstilleddning till fakulteterna som angavs i budgetpropositionen för att kunna avsätta medel till lärarutbildningsområdet. Skälen till detta var att en betydande satsning gjorts av statsmakterna på uppbyggnad av en forskningsorganisation vid de mindre och medelstora högskolorna. Vid de flesta av dessa högskolor fanns en väl utbyggd lärarutbildning som hade fått och skulle få del av dessa forskningsmedel. En motsvarande satsning skedde inte för lärarutbildningarna vid universitetet med fakultetsorganisation. Det var angeläget att den lärarutbildning som finns vid Uppsala universitet också gavs möjlighet att utveckla den ämnesdidaktiska forskningen i samverkan med ämnesinstitutionerna. Därmed kunde lärarutbildningen ges en bredare forskningsanknytning och också på lika villkor konkurrera om de framtida studenterna.

I proposition 2000/01:3 ges ytterligare motiv för att universitetet bör fortsätta med en satsning på forskning inom lärarutbildningsområdet. I propositionen föreslås en treårig satsning om sammanlagt 90 mkr på utbildningsvetenskap. Medlen anvisas till Vetenskapsrådet. En medfinansieringsgrad om 30 % förutsätts för att erhålla medel från anslaget.

Konsistoriet beslutade i VP 1998 att medel motsvarande 800 tkr skulle permanent anvisas till lärarutbildningsområdets utbildnings- och forskningsnämnd för ämnesdidaktisk forskning. Under 1999 tillsattes en professur i ämnesdidaktik. Konsistoriet beslutade i VP 1999 att satsningen på ämnesdidaktisk forskning skulle fortsätta genom att medel motsvarande 700 tkr för två doktorandanställningar avsattes för

2001-10-31

1999. Doktorandtjänsterna knyts till ämnesinstitutioner. Lärarutbildningsrådets utbildnings- och forskningsnämnd fick i uppdrag att till rektor redovisa ett förslag till studieplan för forskarutbildningen. Detta har verkställts och fakultetsnämnderna tillstyrkte förslagen. På basis av detta beslöt konsistoriet att öka anslaget till forskarutbildning med 300 tkr under 2000 och att ytterligare förstärka medlen till utbildningsvetenskaplig forskning med 300 tkr under 2001.

Verksamhetsåret 2002 är startåret för att realisera de förstärkningar som föreslås i BASTU-projektet. För utbildningsvetenskaplig forskning föreslås en förstärkning med 2 090 tkr varav 826 tkr fördelas under 2002. Konsistoriet beslutar att dessa medel tillsammans med tidigare avsatta medel skall överföras till den under 2001 inrättade utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden.

För uppbyggnaden av den ämnesdidaktiska forskningen och forskarutbildningen anvisas således sammanfattningsvis 1 826 tkr från det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet, 400 tkr från det medicinsk-farmaceutiska vetenskapsområdet och 700 tkr från det teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet till den utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden. De nya medlen görs tillgängliga först när fakulteten inkommit med en plan för uppbyggnad av forskningen inom området och när konsistoriet tagit ställning till de förslag till en ny organisation inom lärarutbildningsområdet som rektor under höstterminen 2001 skall lägga fram.

Forskarutbildning

Regelverket för forskarutbildningen återfinns i högskoleförordningen kap 5, 8 och 9. Därutöver, och i enlighet med bestämmelser i högskoleförordningen, har konsistoriet fastställt en särskild antagningsordning för forskarutbildningen. Konsistoriet har också i dokumentet Regler och riktlinjer för forskarutbildningen vid Uppsala universitet fastställt ytterligare bestämmelser i dessa frågor.

Förordningen ställer nu betydligt högre krav på examination av, kortare studietid för och garanterad försörjning för forskarstuderande än vad som tidigare varit fallet. Inom alla fakulteter/motsv har redan från 1998 ett omfattande arbete lagts ned för att analysera och förbättra villkoren för de forskarstuderande i linje med de ökade kraven. Särskilt kravet på garanterad försörjning visade sig emellertid vara så omfattande att det inte kunde förväntas att alla fakulteter/motsv skulle kunna tillgodose det inom egna givna resursramar.

Konsistoriet anvisade därför 10 mkr i verksamhetsplanen 1999 som tillfälliga extra medel för att kunna erbjuda redan registrerade oförsörjda doktorander studiestöd. En medfinansiering från resp fakultet med en tredjedel av kostnaden förutsattes. Resultatet av denna satsning kan avläsas i den markant ökade examinationen inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet.

För att ytterligare öka examinationen i forskarutbildningen har regeringen i årets budgetproposition föreslagit att det bör bli möjligt att uppbära utbildningsbidrag eller ha en anställning som doktorand på deltid. En deltidsanställning bör emellertid

2001-10-31

endast inrättas om en sökande till forskarutbildningen eller en antagen doktorand så önskar och om det av fakultetsnämnden bedöms såsom lämpligt.

Det är i dag endast möjligt att anta doktorander till forskarstudier som avslutas med en doktorsexamen. Regeringen föreslår nu att antagning för studier till licentiatexamen skall bli möjlig. Motivet är bl a ett växande intresse för att avlägga licentiatexamen och möjligheten att antas till studier för licentiatexamen är avsedd att ge flera personer tillfälle till en påbyggnads- och fördjupningsutbildning.

Konsistoriet avser att återkomma i fråga om deltidstudier i forskarutbildning respektive antagning för studier till licentiatexamen om riksdagen beslutar i enlighet med förslaget och när de närmare förutsättningarna blivit klarlagda.

I budgetpropositionen för 2001 gjordes en satsning på forskarskolor. Efter intresseanmälningar från universitet och högskolor har regeringen beslutat om 16 forskarskolor. Uppsala universitet utsågs till värduniversitet för två av dessa, nämligen en forskarskola i ekonomi och en forskarskola i matematik och beräkningsvetenskap. Till varje forskarskola knyts flera partnerhögskolor med eller utan vetenskapssområde. Målet är bl a att skapa förutsättningar för dessa senare högskolor att delta i forskningssamarbete och forskningsutbyte. Varje forskarskola anvisas 5 mkr vardera per år under första och andra året. Under år tre anvisas forskarskolan i ekonomi 2 mkr och forskarskolan i matematik och beräkningsvetenskap 5 mkr.

Uppsala universitet har också utsetts till partnerhögskola i en forskarskola i genetik och bioinformatik.

Forskar-skolorna är tänkta att utgöra en plattform för nationell samverkan. De lärosäten som blir värdhögskolor gjorde sina intresseanmälningar i samverkan med andra universitet och högskolor. Regeringen ser det som angeläget att de lärosäten som deltog i förberedelserna för dessa intresseanmälningar också bereds plats att aktivt delta i forskarskolan. Forskar-skolorna kan även vara öppna för fler samarbetspartners än de angivna partnerhögskolorna och de lärosäten som formerat sig i intresseanmälningarna. Inom flera för forskarskolorna relevanta forskningsområden finns existerande nätverk för samverkan inom forskning och forskarutbildning. Dessa nätverk bör kunna knytas till forskarskolorna för att bredda och förstärka forskningsmiljön och tillföra handledningsresurser. Konsistoriet förutser att Uppsala universitet kommer att medverka i betydligt flera forskarskolor än de ovan nämnda.

Anslag till forskning/forskarutbildning

<i>Vetenskapsområde</i>	<i>Ersättningsbelopp exkl hyra o el (tkr)</i>	<i>Hyra och el mm (tkr)</i>	<i>Totalt (tkr)</i>	<i>Varav studiestöd (tkr)</i>
Humanistisk- samhällsvetenskapligt	309 346	30 946	340 292	80 088
Medicinskt	189 290	46 368	235 657	34 486
Teknisk- naturvetenskapligt (inkl TSL)	322 574	122 992	445 567	89 583

2001-10-31

Kostn f inredn/utrustn mm		21 000	21 000	
SCASSS	13 315		13 315	
Gustavianum		1 600	1 600	
Summa		222 906	1 057 431	204 157

Strategiska satsningar

I verksamhetsplanen för 1998 gjorde konsistoriet en särskild avsättning av medel till rektors förfogande för särskilda satsningar inom forskning och forskarutbildning. Dessa medel togs från reservfond och från ränteintäkter. Konsistoriet uppdrog åt rektor att besluta om dispositionen av dessa medel. Medlen användes under 1998 till att stödja den av konsistoriet inrättade virtuella fakulteten för informationsteknisk forskning och utbildning m m genom att för driften av verksamheten ställa 1 mkr per år under tre år till fakultetens förfogande. Därutöver har en ytterligare förstärkning av IT-området gjorts genom inrättande och finansiering av två professurer, nämligen en professur i ADB, särskilt databasteknik och kunskapsystem och en professur i datakommunikation. Medlen disponeras av respektive fakultet under sex år. Medel har även reserverats för en professur i datorarkitektur som efter en inledande period om fem års finansiering från Stiftelsen för strategisk forskning tas över av universitetet och då finansieras av medel från strategiska satsningar under ytterligare tre år. Slutligen har medel avsatts under fyra år för att förstärka den satsning som regeringen gjort på ett centrum för forskning om förintelsen och folkmord.

För 1999 avsattes på motsvarande sätt 8 mkr för att möjliggöra ytterligare strategiska satsningar. Dessa medel har disponerats för satsningar inom bl a bioinformatik, biomedicinsk etik, galenisk farmaci och geografiska informationssystem (GIS) samt stöd till verksamheten vid Rikskvinnocentrum och ett forskningsprojekt "Svensk modell i förändring" i samverkan med Arbetslivsinstitutet.

Under år 2000 fortsatte uppbyggnaden av den strategiska resursen och satsningar gjordes på handikappforskning, forskning om värderingsfrågor och forskning om musikdatabaser. Ett körcentrum instiftades och Uppsala Learning Lab gavs stöd för pedagogisk utveckling

I budget för år 2001 avsattes ytterligare 6 mkr för att förstärka förnyelsearbetet. Inför arbetet med verksamhetsplanen uppdrogs åt varje vetenskapsområde att utifrån en inventering av namn på framstående kvinnor och i samklang med sina strategiska planer för forskning och utbildning lämna förslag att inleda rekrytering av vardera två professorer samt att rekrytera tre forskarassistenter. Vid rekrytering av kvinnor till dessa befattningar är rektor beredd att bidra med en delfinansiering under fem år. Dessutom har medel avsatts för att förstärka ett anslag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse för teknik och kunskapsöverföring, bidrag till centrum för reproduktionsbiologi och bidrag till språkvetenskapliga fakulteten.

I budget för 2002 avsätts ytterligare 5 mkr. Den totala avsättningen är därmed 17 mkr ur gemensamma ändamål och 8 mkr ur reservfonden, d v s sammanlagt 25 mkr.

2001-10-31

BASTU - Ett förnyelseprogram för Uppsala universitet

Vid ett universitet pågår en ständig förnyelse av undervisning och forskning genom lärare och andra anställda. Förnyelse av verksamheten ligger i universitetets natur också genom ett ständigt inflöde av nya studenter i grundutbildningen. En del av dessa blir forskarstuderande och bidrar till en del av forskningens förnyelse och de unga forskarna förnyar också lärarkåren.

Ett universitet som finns i frontlinjen vad gäller kunskapsförmedling och kunskapsbildning verkar emellertid på en internationell marknad i knivskarp konkurrens med andra universitet som alla genomgår denna kontinuerliga förnyelse. Det är därför viktigt att verksamheten organisatoriskt och innehållsmässigt ifrågasätts och låter sig jämföras med den vid andra internationella universitet och att sådan granskning sker som komplement till den utvärdering som alltid pågår av delverksamheter genom "peer review" av publikationer, bidragsansökningar och utbildningsprogram.

Efter förslag från rektor beslöt konsistoriet våren 2000 att genomföra ett förnyelseprogram för universitetet – Besparingar avsedda för Strategisk Tillväxt vid Uppsala universitet (BASTU). Syftet var att åstadkomma en genomlysning av universitetets olika verksamheter med hjälp av kolleger från några internationellt framstående universitet. För att skapa incitament till förnyelse föreslogs att vissa begränsade medel dras in genom en besparing och att dessa medel sedan skulle tilldelas de mest lovande förslagen till förnyelse.

De olika vetenskapsområdena fick i uppdrag att till den 15 januari 2001 utarbeta två rapporter, den första omfattande området vetenskapliga produktion och resultat i grundutbildningen under den senaste femårsperioden, den andra förslag på hur området ville genomföra indragning av 5 % av fakultetsanslagen (exkl studiestöd i forskarutbildningen) och 2 % av grundutbildningsanslaget samt ge en redovisning av hur man skulle använda medlen för förnyelse om de åter tilldelades området.

Förutom vetenskapsområdena fick även universitetsförvaltningen och den del av biblioteket som bekostas av gemensamma avsättningar redovisa förslag till indragningar och förnyelse inom ramen 5% av tilldelade medel. En grupp studenter, tillsatt av studentkårerna fick i uppdrag att utarbeta kommentarer till rapporterna.

Det samlade underlaget, sändes därefter till tre utländska rådgivargrupper – vid University of California Berkeley, University of Edinburgh och Helsingfors universitet. Vidare utsågs en mindre studentgrupp vid varje universitet som fick i uppgift att kommentera rapporterna. Grupperna valdes ut av de tre universiteten. Vid ett seminarium i maj 2001 presenterade koordinatörerna vid de tre universiteten sina preliminära synpunkter och de slutliga rapporterna inlämnades till rektor den 15 augusti 2001.

Med råd från de tre grupperna och studentgrupperna utformade sedan rektor, efter samråd med universitetsledningen och studentrepresentanter, ett förslag

2001-10-31

till fördelning av förnyelsemedlen. Råd togs även från den akademiska senaten. Förslaget presenterades för konsistoriet i september 2001 och anmäldes inför slutligt fastställande den 31 oktober 2001. Besparingar och förnyelsearbete skall genomföras under treårs perioden, 2002-2004.

En internationell genomlysning av detta slag av ett svenskt universitet har ej genomförts tidigare. Förutom att öka förnyelsetakten inom universitetet är avsikten att Uppsala universitet ska demonstrera inför riksdag och andra finansärer att universitetet har ambitionen att mäta sig med de bästa universiteten internationellt. Projektet bör höja tilltron till universitetets förmåga att säkra kvaliteten i verksamheten och på sikt därmed säkerställa medelstildelningen.

2001-10-31

3 Uppdrag för universitetet gemensamt

3.1 Områdesnämnder/fakultetsnämnder samt ledningar för institutioner och andra enheter

Organisation och ansvarsfördelning

Konsistoriet beslutar om basuppdrag till områdesnämnderna för grundläggande utbildning, forskarutbildning och forskning. Till förvaltningschef och överbibliotekarie ges basuppdrag för skilda delar av de gemensamma funktionerna (se bilaga 6 a,b). Mottagare av basuppdrag skall i sin tur fördela dessa på fakulteter, institutioner och andra enheter. Uppdragen gäller i första hand den verksamhet som finansieras genom de direkta statsanslagen. Institutioner och övriga enheter bedriver därutöver verksamhet som helt eller delvis finansieras med externa medel.

För all verksamhet vid universitetet, oavsett finansieringskälla, gäller lagar, förordningar och avtal för den statliga verksamheten i allmänhet samt tillkommande regelsystem av samma natur för högskolan. Vidare skall tillämpas reglerna i det lokala regelverket och de riktlinjer som därutöver lagts fast i särskilda handlingsprogram. Det åligger de utförande enheterna – institutioner, centra, förvaltning, universitetsbibliotek och andra arbetsenheter – att se till att verksamheten bedrivs på det sätt som föreskrivs i reglerna och enligt riktlinjer angivna i programmen. Policydokument finns samlade på Internet-adressen <http://info.uu.se/internt.nsf/regelsamling>

Varje institution leds av en styrelse och under styrelsen av en prefekt. Prefekten är en del av universitetets operativa ledning och skall genomföra ledningens beslut på institutionsnivå. Konsistoriet har 2000-09-25 fastställt gemensamma bestämmelser för institutionsstyrelser och prefekt. Rektor har från och med 1999-08-24 till vicerektorerna delegerat beslut att utse prefekter och ställföreträdande prefekter inom respektive vetenskapsområden. Med uppdraget att utse prefekt följer också ledningsansvar gentemot denne. Prefekten skall vid sitt tillträde, å sin sida, skriftligen åtaga sig uppdraget. Under följande rubriker i uppdraget specificeras det ansvar prefekten har inom olika områden.

- Verksamhetsansvar
- Förvaltningsansvar
- Ekonomiskt ansvar
- Personalansvar
- Arbetsmiljöansvar,
- Ansvar för lokaler, inredning och utrustning och säkerhet
- Ansvar för miljön enligt miljöbalken och andra miljölagar
- Ansvar enligt djurskyddslagen
- Ansvar enligt personuppgiftslagen

2001-10-31

Studenternas arbetsvillkor

Konsistoriet antog i september 1999 ett nytt *program för studenternas arbetsvillkor*. Institutionsledningarna skall vid utformningen av verksamheten beakta vad som där anförs. Därutöver skall universitetets *reviderade handlingsprogram för internationalisering*, antaget av konsistoriet 2001, *Mål och riktlinjer för studie vägledning*, antagna av konsistoriet 2001, *Antagningsordning för grundläggande högskoleutbildning*, antagen av konsistoriet 1998, *Antagningsordning för forskarutbildning*, antagen av konsistoriet 2001, *Lokala regler och riktlinjer för forskarutbildningen*, antagna av konsistoriet 1999 samt *Riktlinjer för kursvärderingar inom grundutbildningen*, antagna av rektor 2001, beaktas vid planering och arbete inom dessa områden.

Kvalitetsarbetet

Utbildningens och forskningens kvalitet samt arbetet med kvalitetssäkring har lyfts fram i budgetpropositioner och i andra styrdokument. Mot den bakgrunden är det angeläget att Uppsala universitets arbete med att förstärka kvaliteten i verksamheten är tydligt och systematiskt. Rektor överlämnade våren 1999 universitetets kvalitetsutvecklingsprogram till regeringen. Efter beslut av rektor har vidare värderingar genomförts både av fakulteterna och av universitetsförvaltningen inför Högskoleverkets granskning vad gäller kvalitet och kvalitetsarbete. Resultatet av universitetets samlade självvärdering och rektors reflektioner över detta arbete överlämnades av denne till Högskoleverket i oktober 2000. Högskoleverket har därefter överlämnat sin rapport till universitetet. Vidare har Sekretariatet för kvalitet och utvärdering inrättats inom Enheten för utveckling och utvärdering med syfte att bistå institutioner och fakulteter i kvalitetsarbetet.

Personalansvar och personalplanering

Institutionerna har enligt universitetets ansvarsfördelning ansvar för sin personal och dess kompetensutveckling samt arbetsförhållanden. Institutionsledningarna erinras om ett antal program antagna av Uppsala universitet. Programmen förtecknas nedan.

Konsistoriet antog 1993 ett *personalpolitiskt program*. Det kompletterades 1995/96 med *råd och rekommendationer vid rekrytering av lärare* (senare omarbetat). Programmet har även kompletterats med ytterligare regler. Konsistoriet har 1999 beslutat om en *anställningsordning för lärare* som reviderades 2000. Ett lokalt kollektivavtal om lärares arbetstid slöts i januari 1999.

Universitetet som arbetsgivare har sedan flera år ett långtgående ansvar för *rehabiliteringsåtgärder och sjuklönekostnader* för de anställda inklusive kostnader för sjukvård och ersättning för läkemedel. Institutionsledningarna skall vid sin budgetplanering beakta detta personalansvar.

För att stödja lärarnas möjligheter att utveckla och utforma en väl fungerande undervisning antog konsistoriet 1996 ett *pedagogiskt program*. Institutionsledningarna skall vid sin personalplanering beakta vad som anförs i programmet.

2001-10-31

Under hösten 1997 antogs ett program för *universitetets hantering av alkohol- och drogproblem*. Det riktar sig till både studenter och anställda. Konsistoriet vill understryka vikten av att institutionsledningen beaktar vad som sägs i programmet. Personalkonsulenterna kan ge stöd i dessa frågor, liksom universitetets företagshälsovård för anställda (Previa) och för studenter (Studenthälsan).

Vidare har 1998 ett *program för att motverka sexuella trakasserier och kränkande särbehandling* inom universitetet lagts fast.

Inför läsåret 2000/2001 beslutade rektor om subventionerad friskvård för alla anställda. Institutionsledningarna uppmanas att vid sin budgetplanering beakta denna kostnad. Ett *friskvårdsprogram* har fastställts och det kommer under 2002 att revideras.

Kompletterande regler för *lärares bisysslor* antogs våren 1999.

Gällande löneavtal avser perioden 2001-04-01--2002-03-31. Ett nytt löneavtal kan förutses för tiden fr o m 2002-04-01. Några centrala medel för att täcka löneökningar finns inte avsatta; institutioner och enheter måste således i sin budget för 2002 beakta den ökning av personalkostnaderna som följer av avtalen.

Jämställdhet

Konsistoriet betonar vikten av vad som anförs i universitetets *jämställdhetsplan*. Det direkta ansvaret för jämställdhetsarbetet har ordföranden i varje områdes- och fakultetsnämnd, prefekterna, studierektorerna samt varje chef och arbetsledare inom universitetet. Som stöd för institutionernas jämställdhetsarbete finns en jämställdhetsfunktion vid universitetsledningens kansli.

Etnisk mångfald

Konsistoriet vill påminna om att universitetet skall beakta regeringens uttalanden i förvaltningspolitiska propositionen *Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst* och i propositionen "Den öppna högskolan" om den kvalitets- och kompetenshöjning som kan uppnås genom ökad etnisk och kulturell mångfald bland de anställda och bland de studerande.

Ekonomiskt ansvar

Som *ekonomisk resultatenheter* ansvarar institutionen för det samlade ekonomiska utfallet. Varje institution skall årligen på ett för universitetet enhetligt sätt upprätta budget och bokslut och lämna resultatinformation. Budgeten skall vara en total budget och omfatta även externa medel. Det ekonomiska resultatet får balanseras till nästkommande år under förutsättning att det samlade balanserade resultatet inte överstiger 10% av årets omsättning (kostnader). Institutionens bokslut skall innehålla förslag till hur överskott skall disponeras. Om underskott uppstår skall institutionen redovisa hur det skall finansieras. Institutionerna erinras om att de fortlöpande skall hålla respektive fakultetsnämnd väl informerad om den egna verksamhetens och ekonomins utveckling.

2001-10-31

Gällande *riktlinjer för upphandling* vid Uppsala universitet fastställdes av rektor hösten 2000. De syftar till att underlätta möjligheterna att tillämpa lagen om offentlig upphandling. För att undvika skadestånd för felaktig upphandling och för att samlat för universitetet reducera kostnaderna vid upphandling av varor och tjänster är det angeläget att riktlinjerna iakttas. Den centrala upphandlingsfunktionen har till uppgift att utarbeta riktlinjer för upphandling samt bistå institutionerna med råd vid upphandlingar. Riktlinjerna håller nu på att revideras eftersom lagen om offentlig upphandling ändrats på några punkter.

Riksdagen har beslutat att *full kostnadstäckning skall tillämpas för externfinansierad verksamhet*. Detta innebär att den externfinansierade verksamheten i proportion till sin omfattning skall belastas med institutionens kostnader dels för institutionens egna gemensamma verksamheter, dels för fakultetsgemensamma och universitetsgemensamma ändamål. Regeringen aviserade i proposition 2000/01:3 (forskningspropositionen) förändringar rörande beräkningen av kostnaderna för externa forskningsprojekt (full kostnadstäckning). Överenskommelse om täckning för indirekta kostnader vid externfinansierad forskning hos universitet och högskolor träffades den 11 april 2001 mellan Sveriges universitets och högskoleförbund samt Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem.

För en närmare beskrivning av *investeringsplanering och lånehantering* hänvisas till avsnitt 6.

Miljö- och arbetsmiljöansvar

Verksamhetsansvariga skall beakta de krav som ställs på verksamheten när det gäller hållbar utveckling och tillämpning av miljöbalken och annan miljölagstiftning. Rektor antog 1999 *Miljöpolicy* för Uppsala universitet. Som stöd för arbetet med miljöfrågor finns en central miljösamordnare inom enheten för miljö och säkerhet vid universitetsförvaltningen. Ett miljöledningssystem har utvecklats för att strukturera och systematisera miljöarbetet och för att underlätta integrationen av detta i den ordinarie verksamheten.

Sedan år 2000 finns en ny organisation för samverkan kring arbetsmiljö vid universitetet. En samverkansgrupp för teknisk och fysisk arbetsmiljö och en samverkansgrupp för psykosocial arbetsmiljö har inrättats fr o m 2000-10-01. En miljö- och säkerhetsenhet har bildats för att inom universitetsförvaltningen integrerat handlägga miljö-, arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor.

Mål för miljöarbetet under den närmaste treårsperioden kommer att ställas upp och åtgärder för att uppnå dessa kommer att påbörjas under 2002. Miljöarbetet redovisas i särskild miljöredovisning i samband med årsredovisningen.

Universitetet är indelat i intendenturområden som bl a ansvarar för samordning av de miljöfrågor som är en direkt följd av den dagliga verksamheten på institutionerna. Inom de tre vetenskapsområdena har miljösamordnare utsetts som tillsammans med prefekter och lärare utgör en viktig resurs när det gäller att utveckla arbetet med miljöfrågor inom utbildning och forskning.

2001-10-31

Institutionerna erinras om Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), där det framgår att arbetsgivaren skall utarbeta arbetsmiljöpolicy och upprätta handlingsplaner på området. Det finns också lokala anvisningar inom området. Enligt dessa föreskrifter ankommer det på prefekten att på institutionsnivå ansvara för arbetsmiljön samt en väl fungerande internkontroll. Institutionernas verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser som regelmässigt skall delges berörd fakultetsledning skall alltid innefatta ett avsnitt om arbetsmiljö. Till verksamhetsplanerna skall aktuell handlingsplan bifogas.

Mot bakgrund av de likartade krav som lagstiftningen ställer på arbetet med och kontrollen av arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsfrågor har inom enheten för miljö och säkerhet initierats en översyn av rutinerna för handläggning av dessa frågor.

Ansvar för inredning och utrustning, säkerhet m m

Universitetet har ett avtal med Kammarkollegiet om *försäkring av universitetets inredning och utrustning*. (Byggnaderna är försäkrade genom fastighetsägaren.) Försäkringen i Kammarkollegiet är förenad med självrisk. För att minimera kostnaderna för denna samt undvika de avbräck i verksamheten som stölder och skadegörelse orsakar skall verksamhetsansvariga fortlöpande granska säkerheten på arbetsplatsen och vidta erforderliga åtgärder. Säkerhetschefen kan fungera som stöd för institutionerna, bl a i riskanalysarbetet.

1998 antog konsistoriet en *IT-säkerhetspolicy* för universitetet. IT-säkerheten omfattar såväl system som utrustning. Prefekten/motsv ansvarar för IT-säkerheten vid institutionen/motsv. Om särskild systemägare är utsedd, ansvarar denne för IT-säkerheten i respektive IT-system. En central stödfunktion för IT-säkerhet finns organiserad inom enheten för IT-stöd.

3.2 Resultatuppföljning för år 2000

Genom förordningar och regleringsbrev till universitetet ges de yttre ramar som styr den lokala planeringen av verksamheten och de uppdrag som konsistoriet ger till områdesnämnderna (tidigare fakultetsnämnderna). En utgångspunkt i dessa är att universitetet sammantaget skall uppnå de av regeringen uppställda målen för Uppsala universitet. Vid den lokala planeringen tas därför hänsyn till varje nämnds särskilda förutsättningar och möjligheter i dessa avseenden.

Från och med 2000 ger konsistoriet uppdrag till områdesnämnderna. Dessa ger i sin tur uppdrag åt sina respektive fakultetsnämnder och/eller institutioner. I de av de följande sammanställningarna som omfattar åren före 2000 har en summering av de dåvarande fakultetsnämnderna gjorts.

I konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna ingår dels mål av kvalitativ karaktär, dels kvantitativa utbildningsuppdrag som är kopplade till tilldelade resurser. I anslutning till årsredovisningsarbetet varje år görs en uppföljning av

2001-10-31

det övergripande utbildningsuppdraget till respektive områdesnämnd och en eventuell korrigerande av tilldelat ersättningsbelopp.

I och med att universitetet år 2000 inte uppnådde takbeloppet med under året inarbetade helårsstudenter och helårsprestationer, och att prognosen för 2001 visar på fortsatta svårigheter att nå takbeloppet, ökar behovet av en mer detaljerad uppföljning av de olika uppdragen.

Uppföljning av regeringens övergripande uppdrag

Grundutbildningen

Regeringens totala utbildningsuppdrag för grundutbildningen till Uppsala universitet anges i regleringsbrevet som minsta antal helårsstudenter. I tabellen ges en sammanställning av de senaste tre årens uppdrag respektive utfall, takbelopp samt differensen mellan inarbetat belopp och takbelopp. För 2001 lämnas en prognos för utfallet.

Uppföljning av regeringens mål för Uppsala universitet om "totalt minst antal helårsstudenter" samt takbeloppet för budgetåren 1998 - 2001.

År	Mål hst	Utfall hst	Takbelopp, tkr	Differens mellan inarbetat belopp och takbelopp, tkr
1998	16 600	17 947	733 182	41 760
1999	16 455	17 371	746 182	11 336
2000	16 980	17 610	785 232	-17 867
2001	17 603	Prognos: 18 428	842 163	Prognos: - 9 754

Sammanställningen visar att universitetet fram till och med 1999 har "producerat" ett antal helårsstudenter och helårsprestationer utöver regeringens ersättningstak. År 2000 understeg för första gången det inarbetade beloppet takbeloppet. Hela takbeloppet kunde emellertid inhämtas med hjälp av tidigare års sparade helårsprestationer. Även för 2001 beräknar universitetet att takbeloppet inte uppnås. I och med detta så ökar kravet på områdesnämnderna att öka antalet registreringar och förbättra genomströmningen samt att i tid rapportera in dessa resultat i studiedokumentationssystemet UPPDOK. En uppföljning av tidigare års resultat visade att för 1999 var registreringar och helårsprestationer motsvarande 13 mkr inte inrapporterade vid tiden för uttag av uppgifter för årsbokslutet. För 2000 var motsvarande belopp 9 mkr. När ersättningen för sparade prestationer från tidigare års verksamhet har förbrukats, kan den försenade inrapporteringen få direkta ekonomiska konsekvenser för universitetet.

Ett annat uppdrag från regeringen ges som minsta antal helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena. Här har universitetet fram till och med 1998 med viss marginal uppnått målet men 1999 saknades 53 helårsstudenter, och 2000 saknades hela 316 helårsstudenter (se nedanstående tabell). Detta kan delvis förklaras av problem med rekrytering till vissa lärarutbildningar med NT-inriktning men också av att NT-platser disponerats till farmaceutiska utbildningar. Även andra områden har emellertid haft svårt att uppfylla sina uppdrag.

2001-10-31

Regeringens mål för Uppsala universitet avseende minsta antal hst inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena samt utfall för 1998-2001 (exkl NT-svux)

År	Mål hst	Utfall hst
1998	4 710	4 839
1999	4 835	4 782
2000	5 190	4 874
2001	5 630	Prognos: 5 520

Forskarutbildningen

I föregående års regleringsbrev angavs mål för antal examina i forskarutbildningen för treårsperioden 2000–2003. Regeringen har i regleringsbrevet för 2001 endast angett mål för examina i forskarutbildningen för perioden 2001-2004. Det innebär att universitetet inte fick något mål för år 2000. Målen i nuvarande regleringsbrev ser ut enligt följande:

Vetenskapsområde	Utfall 2000 ¹⁾	Mål 2001-2004
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	122	438
Medicinskt (inkl farmaci)	138	448
Naturvetenskapligt (inkl tekniskt)	126	445
Hela universitetet	386	1 331

1) Licentiatexamen räknas som halv doktorsexamen. Doktorsexamen där licentiatexamen tidigare tagits ut räknas som en halv doktorsexamen.

Som planeringsförutsättning enligt regleringsbrevet gäller att antalet examina i forskarutbildningen skall öka under perioden 2005-2008 i förhållande till perioden 2001-2004.

Områden för uppföljning av konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna 2000

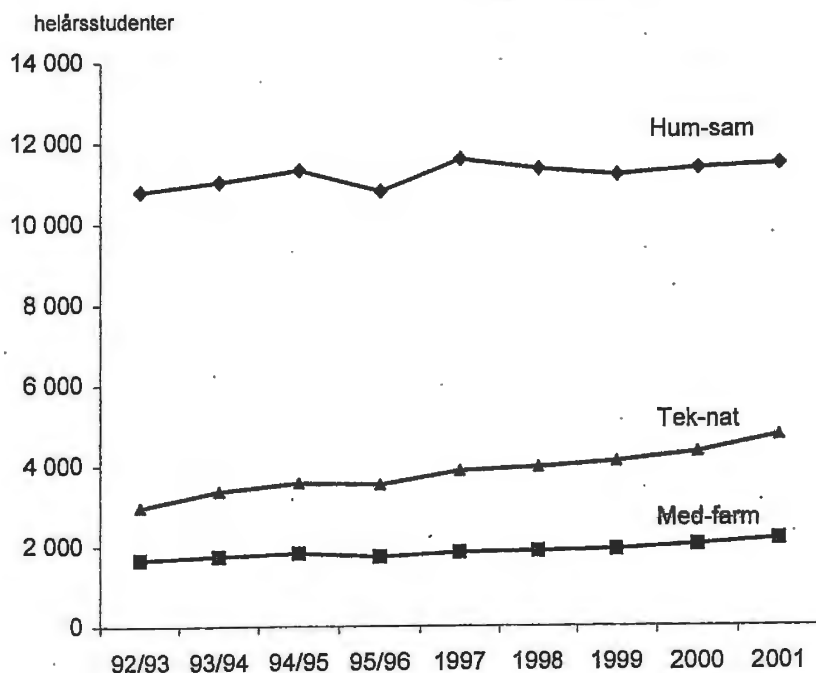
De generella kvantitativa uppdrag som konsistoriet gav till områdesnämnderna var:

- totalt antal helårsstudenter och helårsprestationer
- antal helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena
- antal helårsstudenter på C/D-nivå
- antal helårsstudenter inom distans- och långdistansutbildning.

Övergripande uppdrag

Under perioden 1992/93 till 2001 har konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna (tidigare fakultetsnämnderna) totalt sett ökat med drygt 2 900 årsstudieplatser. Samtidigt har en förskjutning vad gäller antalet årsstudieplatser skett från det humanistisk-samhällsvetenskapliga området (en minskning från 70 % till 62 %) till det teknisk-naturvetenskapliga området (en ökning från 19 % till 26 %). Medicin och farmaci har ökat sin andel av det totala utbildningsuppdraget avseende årsstudieplatser från 11 % till 12 %. Uppdraget för 2000 avseende totalt antal helårsstudenter uppnåddes bara av den teknisk-naturvetenskapliga områdesnämnden. Uppdraget avseende antalet helårsprestationer uppnåddes inte av någon av områdesnämnderna. Vissa avdrag på det enligt VP 2000 utbetalade ersättningsbeloppet har därför gjorts.

2001-10-31

Konsistoriets uppdrag till fakulteterna 1992/93 – 2001.

Konsistoriets övergripande uppdrag till områdesnämnderna samt utfall 2000

Områdesnämnd	2000				2001	
	Uppdrag HST	Utfall HST	Uppdrag HPR	Utfall HPR	Uppdrag HST	Uppdrag HPR
Hum-sam	11 347	11 180	8 852	8 647	11 454	8 935
Med-farm	2 036	1 980	1 841	1 803	2 173	1 965
Tek-nat	4 332	4 358	3 356	3 310	4 739	3 671
Övrigt	0	59	0	0	0	0
Hela universitetet	17 715	17 577	14 049	13 760	18 366	14 571

Anm. Avvikelsen från det utfall som rapporteras till regeringen beror på en skillnad i hur hst beräknas i den interna uppföljningen och i redovisningen till regeringen.

NT-uppdrag

Konsistoriets uppdrag för 2000 avseende antal helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena uppnåddes inte av någon områdesnämnd.

Konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna under 1998–2001 samt utfallet för 1998–2000 avseende naturvetenskapligt och tekniskt utbildningsområde.

Områdesnämnd	1998		1999		2000		2001
	Uppdrag HST	Utfall HST	Uppdrag HST	Utfall HST	Uppdrag HST	Utfall HST	Uppdrag HST
Hum-sam	742	616	697	610	725	644	650
Med-farm	91	56	91	64	216	74	216
Teknat	3 815	4 114	3 950	4 090	4 185	4 143	4 400
Övrigt	0	12	0	2	0	0	0
Hela universitetet	4 648	4 798	4 738	4 766	5 126	4 861	5 266

Anm. Avvikelsen från det utfall som rapporteras till regeringen beror på en skillnad i hur hst beräknas i den interna uppföljningen och i redovisningen till regeringen.

2001-10-31

C/D-nivå

En av de lokala förutsättningar som konsistoriet anger i verksamhetsplanen är att "fakulteten/motsv bör kunna omdisponera platser till fördjupningsutbildning inom givna ramar". En uppföljning av utfallet för 2000 visar att konsistoriets uppdrag avseende antal hst på C- och D-nivå har uppnåtts av samtliga områdesnämnder. Uppdraget för 2001 utökades något för alla områdesnämnder. För teknisk-naturvetenskapligt område definieras uppdraget från och med 2001 på samma sätt som för övriga områden, dvs som helårsstudenter på det totala antalet kurser på C/D-nivå mot tidigare enbart helårsstudenter på fristående kurser.

Konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna under 1998– 2001 samt utfallet för 1998– 2000 avseende fördjupningskurser på C/D-nivå.

Områdesnämnd	1998		1999		2000		2001
	Uppdrag	Utfall	Uppdrag	Utfall	Uppdrag	Utfall	Uppdrag
Hum-sam	1 730	2 786	1 730	2 576	2 400	2 524	2 500
Med-farm	125	206	125	234	125	206	200
Teknat ¹⁾	80	313	80	301	300	343	1 300
Hela universitetet	1 935	3 305	1 935	3 111	2 825	3 073	4 000

1) Till och med år 2000 avsåg uppdraget till teknisk-naturvetenskapliga områdesnämnden enbart fristående kurser. Från 2001 gäller uppdraget samtliga kurser.

Distansutbildning

I statsliggarens "Gemensamma bestämmelser för grundutbildning vid högskolor" sägs att "Tillgängligheten av fortbildning, vidareutbildning och distansutbildning bör öka i förhållande till föregående år". En uppföljning av distansutbildningens omfattning från 1998 visar att efter en viss nedgång under 1999 ökar åter antalet helårsstudenter inom distansutbildningen.

Konsistoriets uppdrag till områdesnämnderna under 1998-2000 samt utfallet för 1998-2001 avseende distansutbildning

Områdesnämnd	1998		1999		2000		2001
	Uppdrag enl VP	Utfall	Uppdrag enl VP	Utfall	Uppdrag enl VP	Utfall	Uppdrag enl VP
Hum-sam	460	552	440	460	450	521	450
Med-farm	0	25	0	58	0	40	0
Teknat	220	265	230	264	240	269	250
Hela universitetet	680	842	670	782	690	830	700

Uppföljning av konsistoriets uppdrag om sommaruniversitet

Under 2001 har ett sommaruniversitet återigen startats. Dimensioneringen av sommaruniversitetet beslutades efter områdesnämndernas önskemål om omfattning av kursutbud och platser. En uppföljning av antalet helårsstudenter sommaren 2001 visar på en stor efterfrågan.

2001-10-31

Områdesnämnd	Uppdrag 2001	Utfall 2001 antal hst
Hum-sam	43	137
Med-farm	0	2
Tek-nat	75	103
Hela universitetet	118	242

Uppföljning av konsistoriets mål inom jämställdhet

Konsistoriet har i beslut 1998-12-22 (Dnr 8364/98) fastställt rekryteringsmål för forskarassistenter och lektorer. Målen skall ha uppnåtts 2001. I nedanstående tabell visas målen för respektive vetenskapsområde samt andelen kvinnor i september 2001. När det gäller målen för andel kvinnliga lektorer så har dessa redan uppnåtts inom medicin-farmaci. För övriga områden var i september andelen kvinnor ännu ett par procent under målet. Målen för andelen kvinnliga forskarassistenter har uppnåtts inom humaniora-samhällsvetenskap, men 4 procent återstår i september 2001 till målet för teknik-naturvetenskap. Omräknat till mål för hela universitetet så har målen för andelen kvinnor i båda lärarkategorierna uppfyllts.

Rekryteringsmål och utfall i september 2001 för lektorer och forskarassistenter

Områdesnämnd	Lektorer, andel kvinnor		Forskarass, andel kvinnor	
	Mål 2001	Andel kvinnor i september 2001	Mål 2001	Andel kvinnor i september 2001
Hum-sam	39 %	36 %	40 %	50 %
Med-farm	40 %	42 %	-	67 %
Teknat	20 %	18 %	35 %	31 %
Hela universitetet	30 %	31 %	40 %	44 %

Konsistoriets mål för andelen kvinnliga professorer var 15 % vid utgången av 2000. I december var endast drygt 12 % av universitetets professorer kvinnor. Av de befordrade professorerna utgjorde kvinnorna 16 % i december 2000, vilket indikerar att befordringsreformen har medfört en ökning av andelen kvinnliga professorer.

2001-10-31

4 Uppdrag till vetenskapsområdena

4.1 Humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet

Till det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet hör de teologiska, juridiska, historisk-filosofiska, språkvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och utbildningsvetenskapliga fakulteterna. Vetenskapsområdet leds från 1999-07-01 av områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap. Under områdesnämnden sorterar de teologiska, juridiska, historisk-filosofiska, språkvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnderna.

Medel för verksamheten inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet fördelas från år 2000 av konsistoriet till områdesnämnden. Medel för forskning inom lärarutbildningsområdet går dock direkt till den utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden.

Konsistoriet uppdrar åt områdesnämnden att för år 2002 låta anordna grundläggande utbildning i den omfattning och till den ersättning som anges i det följande. Vidare anvisar konsistoriet medel för forskning och forskarutbildning för år 2002 enligt nedan.

Konsistoriet fastställde 2000-06-05 Mål och strategier för Uppsala universitet. Syftet med dokumentet är att utgöra ett underlag vid verksamhetsplaneringen på alla nivåer i organisationen. Områdes- och fakultetsnämnderna bör utveckla och följa upp verksamheten med utgångspunkt i de mål och strategier som fastställts för hela universitetet.

Konsistoriet har 1996 fattat beslut om ett pedagogiskt program för Uppsala universitet. Nämnden skall i sitt uppdrag till fakultetsnämnderna (motsv) fästa deras uppmärksamhet på att i personalplaneringen särskilt beakta kravet på pedagogisk grundutbildning och fortbildning för lärarna. Nämnden skall därutöver intensifiera det pedagogiska utvecklingsarbetet och aktivt arbeta med undervisningens förnyelse inom såväl grundutbildning som forskarutbildning. Nämnden skall också kontinuerligt följa upp arbetet med kursvärderingar.

Internationalisering av den grundläggande utbildningen är enligt konsistoriets mening ett angeläget insatsområde. Områdesnämnden bör i detta sammanhang uppmärksamma behovet av särskilda stödinsatser till institutioner med stor utbytesverksamhet. Studentutbyte ställer extra krav på insatser för mottagning och studie vägledning m m. Detta bör beaktas i den kommande verksamhetsplaneringen.

Det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet har i 2002 års budget erhållit drygt 8 mkr för en kvalitetsförstärkning av grundutbildningen. Konsistoriet finner det angeläget att medlen används i överensstämmelse med de intentioner

2001-10-31

som redovisats i regeringens propositioner. En redovisning av hur dessa medel disponerats skall lämnas till rektor senast 2002-09-01.

Konsistoriet har 1993 fastställt ett personalpolitiskt program. Nämnden skall beakta vad som där sägs, och i sitt uppdrag till fakultetsnämnderna särskilt tillse att medel för kompetensutveckling avsätts.

I övrigt hänvisas till vad som anförts under avsnitt 2 och 3.

Grundutbildningsuppdrag

Områdesnämnden skall planera och genomföra följande utbildning:

Yrkesutbildningsprogram:	Religionsvetenskapligt program, 140-160 p Juris kandidatprogram, 180 p Dietistprogram, 160 p Psykologprogram, 200 p Psykoterapeutprogram, 60 p Förskolläraryrkeprogram, 120 poäng Grundskolläraryrkeprogram 1-7, 140 p Grundskolläraryrkeprogram 4-9, 180 p Grundskolläraryrkeprogram 4-9, 60 p Gymnasieläraryrkeprogram, 180/200 p Gymnasieläraryrkeprogram, 40 p Läraryrkeprogram 140-220 p Textilläraryrkeprogram, 120/140 p Program för social omsorg med inriktning mot äldre, handikappade och utvecklingsstörda, 160 p
Generella program:	Bibliotekarieprogram, 80 poäng Orientalistikprogram, 120/160 p Språkteknologiprogram, 160 p Översättarprogram, 80 p Ekonomprogram med allmänna och internationella inriktningar, 160/180 p Program för finansiell och samhälls-ekonomisk analys, 160 p Kostekonomprogram, 160 p Program för personal- och arbetslivsfrågor, 160 p Politics magisterprogram, 160 p Samhällsvetarprogram, 160 p Program för data- och systemvetenskap, 160 p

Nämnden skall under fyraårsperioden 2001-2004 redovisa avlagda examina för grundskolläraryrkeexamen 4-9 och gymnasieläraryrkeexamen. Dessa examinationsmål kommer att redovisas först i regleringsbrevet för 2002.

2001-10-31

Områdesnämnden skall för år 2002 inom ovanstående program samt inom fristående kurser redovisa sammantaget minst 9 116 helårsprestationer och 11 683 registrerade helårsstudenter. Inom ramen för uppdraget skall nämnden

- planera för ett sommaruniversitet inom ramen för minst 63 årsstudieplatser
- redovisa minst 2 550 registrerade helårsstudenter inom kurser av fördjupningskaraktär (C- och D-kurser)
- redovisa minst 450 registrerade helårsstudenter inom distanskurser eller långdistanskurser.
- redovisa minst 25 registrerade helårsstudenter vid centrum för kvinnoforskning
- redovisa minst 680 helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena
- anordna undervisning i egyptologi, estetik, estniska, iranska språk, keltiska språk, swahili, turkiska språk och ungerska
- ansvara för att svenskundervisning anordnas för utomnordiska gäststudenter motsvarande minst 30 helårsstudenter

Områdesnämnden skall slutligen, inom ramen för konsistoriets uppdrag, erbjuda fortbildning och vidareutbildning i minst samma omfattning som föregående år.

För år 2002 erhåller områdesnämnden ett ersättningsbelopp om 382 818 000 kr. I beloppet är inräknade medel för hyra och elektricitet för grundutbildningen. Om rikttalen i uppdraget inte uppnås kommer avdrag att göras med 9 200 kr per utebliven helårsprestation och med 8 800 kr per utebliven helårsstudent. På motsvarande sätt gäller att om rikttalen i NT-uppdraget inte uppnås kommer avdrag att göras med 21 000 kr per utebliven helårsprestation och med 23 000 kr per utebliven helårsstudent.

Inom ramen för regeringens särskilda satsning på s k NT-platser (NT-SVUX) erhåller nämnden ett tillskott om 60 000 kr per hås, inklusive medel för hyra och el, för de helårsstudenter som redovisas vid budgetårets slut.

I ovan angivet belopp har 300 000 kr beräknats som extra stöd för psykoterapeutprogrammet, 300 000 kr för arkeologprogrammet och 3 230 000 kr har beräknats för långdistansutbildningen. Medel har även beräknats för kurserna Humanitarian Assistance, Cultural Constructions of Europe och Psychology of Religion. Dessa tre senare kurser ges inom ramen för Socratesprojekt.

Nämnden skall utöver ovan angivet utbildningsuppdrag ansvara för att viss internationell lärarfortbildning samt språkassistentverksamhet m m, Sveriges deltagande i Europarådets fortbildningsprogram för lärare, "CDCC Teacher Bursaries Scheme" och hemspråkslärares deltagande i fortbildningskurser i samarbete med invandrarnas ursprungsländer genomförs enligt riksdagens beslut.

För den internationella lärarfortbildningen samt språkassistentverksamheten mm erhåller nämnden 6 845 000 kr.

2001-10-31

I ovan angivet belopp har 270 800 kr beräknats som bidrag till basorganisationen vid centrum för miljö- och utvecklingsstudier.

Genom det i budgetpropositionen aviserade tillskottet av platser för 2003 kommer antalet årsstudieplatser inom nämndens ansvarsområde att utökas med minst 77 årsstudieplatser under 2003.

Forsknings- och forskarutbildningsuppdrag

Områdesnämnden skall svara för planering och uppföljning av forskning och forskarutbildning inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet samt för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål.

Nämnden skall därutöver sträva efter att öka forskningsinformationen till och samverka med det omgivande samhället.

Inom områdets ansvarsområde finns befattningar som professor och adjungerad professor samt befördrade professorer enligt *bilaga 3 och 4*. En förteckning över forskarutbildningsämnen återfinns i *bilaga 2*.

För forskning och forskarutbildning inom vetenskapsområdet anvisas 340 292 000 kr. I beloppet är inräknade 1 150 000 kr för Centrum för kvinnoforskning. I beloppet är dessutom inräknade medel för hyra och elektricitet. Av de anvisade medlen skall minst 80 088 000 kr användas för studiestöd i forskarutbildningen och 10 301 000 kr användas till en forskarskola i ekonomi.

Resurserna för ökade utgifter för utbildningsbidrag för forskarstuderande med anledning av ålderspensionsreformen finns anvisade på ett för detta ändamål särskilt inrättat anslag (BP 9.25:73, anslagspost 7)).

Av de medel som anvisats till vetenskapsområdet skall 1 826 000 kr anvisas lärarutbildningsområdet.

Områdesnämnden skall i enlighet med tidigare riksdagsbeslut medverka i finansieringen av forskning och forskarutbildning i omvårdnadsvetenskap vid institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap.

Medlen för studiefinansiering kan användas för såväl doktorandanställningar som utbildningsbidrag. Områdesnämnden och fakultetsnämnderna skall särskilt beakta de krav på handledning, finansiering och examination som finns angivna i högskoleförordningen kap 5, 8 och 9, i den av konsistoriet fastställda antagningsordningen för forskarutbildning samt i det av konsistoriet fastställda dokumentet "Regler och riktlinjer för forskarutbildningen vid Uppsala universitet".

Externa medel

Den externt finansierade verksamheten beräknas under år 2002 komma att uppgå till minst 235 mkr.

2001-10-31

Premier för de statliga avtalsförsäkringarna

I VP 2001 aviserades att det särskilda anslaget avseende ersättning för merkostnader p g a ändrad finansiering av avtalsförsäkringar kommer att minska. Detta kommer att påverka institutionernas ekonomi under år 2002. För närmare information i denna fråga hänvisas till avsnitt 2.1

Inredning och utrustning

Konsistoriet erinrar om att nämnden, inom ramen för tilldelade medel, skall avsätta resurser för att kunna ersätta försliten inredning och utrustning. Vid investeringar skall hänsyn tas till att dessa skall finansieras med lån och att framtida avskrivnings- och räntekostnader skall finansieras av kommande års anslag.

För områdesnämnden anvisad låneram, utanför projektplanen, under år 2002 utgörs av 50 500 000 kr.

Gemensamma ändamål

Områdesnämnden skall bidra till gemensamma ändamål, inklusive lokaltjänstkostnader för dessa, enligt följande:

- till universitetsbiblioteket med 13 682 000 kr för universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma kostnader
- till övriga gemensamma ändamål med ett belopp som motsvarar 10,1 % av totala lönesumman inom området
- till rektors strategiska satsningar med ett belopp som motsvarar 0,9 % av områdets totala lönesumma
- till avgiftsfinansiering av SUNET med ett belopp som motsvarar 0,5 % av områdets totala lönesumma.

Kostnaderna för de gemensamma ändamålen skall bestridas från grundutbildningens ersättningsbelopp samt ur forskningsanslaget och från medel för externt finansierad verksamhet. Av beloppet för biblioteket skall 5 933 000 kr belasta grundutbildning och 7 749 000 kr forskning och forskarutbildning. Utöver nämnda kostnader för gemensamma ändamål skall nämnden avsätta 8 294 000 kr för finansiering av kansliet för humaniora och samhällsvetenskap.

Områdesnämnden skall i sina uppdrag till fakultetsnämnder särskilt beakta skyldigheten att avsätta medel för oförutsedda utgifter samt för utveckling av verksamheten inom såväl grundutbildning som forskning och forskarutbildning. Därvid skall beaktas behovet av samfinansiering av bl a EU-projekt. Därutöver skall nämnden beräkna medel för de anställdas avtalsenliga rätt till ersättning för sjukvårdskostnader, anställningstrygghets- och arbetsvårdande åtgärder samt åtgärder föranledda av åldersstrukturella förändringar inom vetenskapsområdet.

Konsistoriet uppdrar åt områdesnämnden

- att fastställa ett för vetenskapsområdet enhetligt procentpåslag för finansiering av de områdesgemensamma ändamålen

2001-10-31

- att anslå medel för bruksbiblioteken inom nämndens ansvarsområde sedan underlag inhämtats från berörda biblioteksnämnder samt överbibliotekarien.

2001-10-31

4.2 Medicinsk-farmaceutiska vetenskapsområdet

Till det medicinsk-farmaceutiska vetenskapsområdet hör de medicinska och farmaceutiska fakulteterna. Vetenskapsområdet leds från 1999-07-01 av områdesnämnden för medicin och farmaci. Områdesnämnden är tillika fakultetsnämnd. Denna benämning används nedan.

Från 1 januari 1998 ingår den s k vårdhögskoleutbildningen i Uppsala universitets grundutbildning. Utbildningen har hittills finansierats av Landstinget i Uppsala län. Den 1 januari 2002 övertar staten huvudmannaskapet för denna vårdutbildning och medel har beräknats för utbildningen under anslaget för grundläggande högskoleutbildning. Den särskilda redovisningen av den tidigare landstingsfinansierade utbildningen upphör därmed.

Konsistoriet uppdrar åt medicinsk-farmaceutiska fakultetsnämnden att för år 2002 anordna grundläggande utbildning i den omfattning och till den ersättning som anges i det följande. Vidare anvisar konsistoriet medel för forskning och forskarutbildning enligt nedan.

Konsistoriet fastställde 2000-06-05 Mål och strategier för Uppsala universitet. Syftet med dokumentet är att utgöra ett underlag vid verksamhetsplaneringen på alla nivåer i organisationen. Nämnden bör utveckla och följa upp verksamheten med utgångspunkt i de mål och strategier som fastställts för hela universitetet.

Konsistoriet har 1996 fattat beslut om ett pedagogiskt program för Uppsala universitet. Nämnden skall i sina uppdrag till institutionerna fästa deras uppmärksamhet på att i personalplaneringen särskilt beakta kravet på pedagogisk grundutbildning och fortbildning för lärare. Nämnden skall därutöver intensifiera det pedagogiska utvecklingsarbetet och aktivt arbeta med undervisningens förnyelse inom såväl grundutbildning som forskarutbildning. Nämnden skall också kontinuerligt följa upp arbetet med kursvärderingar.

Internationalisering av den grundläggande utbildningen är enligt konsistoriets mening ett angeläget insatsområde. Områdesnämnden bör i detta sammanhang uppmärksamma behovet av särskilda stödinsatser till institutioner med stor utbytesverksamhet. Studentutbyte ställer extra krav på insatser för mottagning och studievägledning m m. Detta bör beaktas i den kommande verksamhetsplaneringen.

Konsistoriet har 1993 fastställt ett personalpolitiskt program. Nämnden skall beakta vad som där sägs, och i sitt uppdrag till institutionerna särskilt tillse att medel för kompetensutveckling avsätts.

I övrigt hänvisas till vad som anförts under avsnitt 2 och 3.

2001-10-31

Grundutbildningsuppdrag

Fakultetsnämnden skall planera och genomföra följande utbildning:

Yrkesutbildningsprogram: Apotekarprogram, 200 poäng
 Läkarpåprogram, 220 poäng
 Receptarieprogram, 120 poäng
 Sjuksköterskeprogram, 120 poäng
 Sjukgymnastprogram, 120 poäng
 Biomedicinskt analytiker-
 program, 120 poäng

Generellt program: Biomedicinarprogram, 160 poäng

För 2002 avser regeringen att fastställa mål för antalet examinerade sjuksköterskor. Målen kommer att fastställas i regleringsbrev för 2002.

Nämnden skall för år 2002, inom ovanstående program samt inom fristående kurser, redovisa minst 3 044 helårsprestationer och 3 366 registrerade helårsstudenter. Inom ramen för uppdraget skall nämnden

- redovisa minst 210 registrerade helårsstudenter inom kurser av fördjupningskaraktär (C- och D-kurser)
- genomföra ett kurspaket, Clinical Drug Development, 20 poäng. Utbildningen är ett samarbetsprojekt mellan de medicinska och farmaceutiska fakulteterna samt Pharmacia. Medel för driftstöd har för detta projekt beräknats till 500 000 kronor.
- redovisa minst 350 helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena.
- fortsatt genomföra förlängningen av receptarieprogrammet till 120 poäng
- medverka i utvecklingen av en civilingenjörsutbildning inom bioinformatik

Fakultetsnämnden skall därutöver inom ramen för konsistoriets uppdrag erbjuda fortbildning och vidareutbildning i minst samma omfattning som föregående budgetår.

För år 2002 erhåller nämnden ett ersättningsbelopp om 235 944 000 kr. I beloppet är inräknade medel för hyra och elektricitet för grundutbildningen.

Om rikttalen i uppdraget ej uppnås kommer avdrag att göras med 21 000 kr per utebliven helårsprestation och med 23 000 per utebliven helårsstudent. Detsamma gäller om rikttalen i NT-uppdraget inte uppnås.

I ovan angivet belopp har 106 400 kr beräknats som bidrag till basorganisationen vid centrum för miljö- och utvecklingsstudier.

2001-10-31

Genom det aviserade tillskottet av platser under 2003 kommer antalet årsstudieplatser inom nämndens ansvarsområde att utökas med minst 30 årsstudieplatser under 2003.

Forsknings- och forskarutbildningsuppdrag

Fakultetsnämnden skall svara för planering och uppföljning av forskning och forskarutbildning inom det medicinska och farmaceutiska området samt för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål.

Fakultetsnämnden skall därutöver sträva efter att öka forskningsinformation och samverkan med det omgivande samhället.

Inom vetenskapsområdets ansvarsområde finns befattningar som professor och adjungerad professor samt befordrade professorer enligt *bilaga 3 och 4*. En förteckning över områdets forskarutbildningsämnen återfinns i *bilaga 2*.

Ersättningsbeloppet för vetenskapsområdets forskning och forskarutbildning är 235 657 000 kr inklusive 5 000 000 kr för vårdforskning. I beloppet är inräknade medel för hyra och elektricitet. Av de anvisade medlen skall minst 34 486 000 kr användas för studiestöd i forskarutbildningen.

Resurserna för ökade utgifter för utbildningsbidrag för forskarstuderande med anledning av ålderspensionsreformen finns anvisade på ett för detta ändamål särskilt inrättat anslag (BP 9.25:73, anslagspost 7).

Av de medel som anvisats för vetenskapsområdet skall 400 000 kr anvisas till lärarutbildningsområdets forskningsöverbyggnad.

Medlen för studiefinansiering kan användas för såväl doktorandtjänster som utbildningsbidrag. Fakultetsnämnden skall i sin planering särskilt beakta de krav på handledning, finansiering och examination som finns angivna i högskoleförordningen kap 5, 8 och 9, i den av konsistoriet fastställda antagningsordningen samt i det av konsistoriet fastställda dokumentet "Regler och riktlinjer för forskarutbildningen vid Uppsala universitet".

Externa medel

Den externt finansierade verksamheten beräknas under år 2002 komma att uppgå till minst 380 mkr.

Premier för de statliga avtalsförsäkringarna

I VP 2001 aviserades att det särskilda anslaget avseende ersättning för merkostnader p g a ändrad finansiering av avtalsförsäkringar kommer att minska. Detta kommer att påverka institutionernas ekonomi kommer att påverka institutionernas ekonomi under år 2002. För närmare information i denna fråga hänvisas till avsnitt 2.1

2001-10-31

Inredning och utrustning

Konsistoriet erinrar om att nämnden, inom ramen för tilldelade medel, skall avsätta resurser för att kunna ersätta försliten inredning och utrustning. Vid investeringar skall hänsyn tas till att dessa skall finansieras med lån och att framtida avskrivnings- och räntekostnader skall finansieras av kommande års anslag.

För fakultetsnämnden anvisad låneram, utanför projektplanen, utgörs under år 2002 av 39 100 000 kr.

Gemensamma ändamål

Fakultetsnämnden skall bidra till gemensamma ändamål, inklusive lokaltjänstkostnader för dessa, enligt följande:

- till universitetsbiblioteket med 6 102 000 kr för universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma kostnader
- till övriga gemensamma ändamål med ett belopp som motsvarar 10,1 % av fakulteternas totala lönesumma.
- till rektors strategiska satsningar med ett belopp som motsvarar 0,9% av fakulteternas totala lönesumma
- till avgiftsfinansiering av SUNET med ett belopp som motsvarar 0,5% av fakulteternas totala lönesumma.

Kostnaderna för de gemensamma ändamålen skall bestridas från grundutbildningens ersättningsbelopp samt ur områdesanslaget för forskning/forkarutbildning och från medel för externt finansierad verksamhet. Av beloppet för biblioteket skall 1 881 000 kr belasta grundutbildningen och 4 221 000 kr forskning och forskarutbildning. Utöver nämnda kostnader för gemensamma ändamål skall fakultetsnämnden avsätta 6 996 000 kr för finansiering av kansliet för medicin och farmaci.

Fakultetsnämnden är också skyldig att avsätta medel för oförutsedda utgifter samt för utveckling av verksamheten inom såväl grundutbildning som forskning och forskarutbildning. Därvid skall beaktas behovet av samfinansiering av bl a EU-projekt. Därutöver skall nämnden beräkna medel för de anställdas avtalsenliga rätt till ersättning för sjukvårdskostnader, anställningstrygghets- och arbetsvårdande åtgärder samt åtgärder föranledda av åldersstrukturella förändringar inom vetenskapsområdet.

Konsistoriet uppdrar åt fakultetsnämnden

- att fastställa ett för vetenskapsområdet enhetligt procentpåslag för finansiering av de fakultetsgemensamma ändamålen

- att i samråd med teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden anslå medel för bruksbiblioteken inom nämndens ansvarsområde sedan underlag inhämtats från berörd biblioteksnämnd och överbibliotekarien.

2001-10-31

4.3 Teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet

Till det teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet hör den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten. Vetenskapsområdet leds från 1999-07-01 av områdesnämnden för naturvetenskap och teknik. Områdesnämnden är tillika fakultetsnämnd. Denna benämning används nedan.

Konsistoriet uppdrar åt teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden att för år 2002 anordna grundläggande utbildning i den omfattning och till den ersättning som anges i det följande. Vidare anvisar konsistoriet medel för forskning och forskarutbildning under år 2002 enligt nedan.

Konsistoriet fastställde 2000-06-05 Mål och strategier för Uppsala universitet. Syftet med dokumentet är att utgöra ett underlag vid verksamhetsplaneringen på alla nivåer i organisationen. Nämnden bör utveckla och följa upp verksamheten med utgångspunkt i de mål och strategier som fastställts för hela universitetet.

Konsistoriet har 1996 fattat beslut om ett pedagogiskt program för Uppsala universitet. Nämnden skall i sina uppdrag till institutionerna fästa deras uppmärksamhet på att i personalplaneringen särskilt beakta kravet på pedagogisk grundutbildning och fortbildning för lärare. Nämnden skall därutöver intensifiera det pedagogiska utvecklingsarbetet och aktivt arbeta med undervisningens förnyelse inom såväl grundutbildning som forskarutbildning. Nämnden skall också kontinuerligt följa upp arbetet med kursvärderingar.

Internationalisering av den grundläggande utbildningen är enligt konsistoriets mening ett angeläget insatsområde. Områdesnämnden bör i detta sammanhang uppmärksamma behovet av särskilda stödinsatser till institutioner med stor utbytesverksamhet. Studentutbyte ställer extra krav på insatser för mottagning och studievägledning m m. Detta bör beaktas i den kommande verksamhetsplaneringen.

Konsistoriet har 1993 fastställt ett personalpolitiskt program. Nämnden skall beakta vad som där sägs, och i sitt uppdrag till institutionerna särskilt tillse att medel för kompetensutveckling avsätts.

I övrigt hänvisas till vad som anförts under avsnitt 2 och 3.

Grundutbildningsuppdrag

Fakultetsnämnden skall planera och genomföra följande utbildning:

2001-10-31

Civilingenjörsprogram:	Bioinformatik, 180 poäng Teknisk fysik, 180 poäng Teknisk fysik med materialvetenskap, 180 poäng Molekylär bioteknik, 180 poäng Miljö- och vattenteknik, 180 poäng Informationsteknologi, 180 poäng Kemiteknik, 180 poäng System i teknik och samhälle; 180 poäng Energisystem, 180 poäng
Högskoleingenjörsprogram:	Byggteknik, 120 poäng Elektroteknik, 120 poäng Kemiteknik, 120 poäng Maskinteknik, 120 poäng
Generella program:	Matematik och naturvetenskap, 160 poäng (från ht 01: Naturvetarprogrammet, 160 p) Datavetenskap, 160 poäng

Fakultetsnämnden skall dessutom genomföra utbildning inom det s k teknisk-naturvetenskapliga basåret.

Fakultetsnämnden skall redovisa följande avlagda examina under treårsperioden 2001 -- 2004:

Civilingenjörsexamen	800 examina
----------------------	-------------

Fakultetsnämnden skall för år 2002, inom ovanstående program samt inom fristående kurser, redovisa sammantaget minst 3 816 helårsprestationer och 4 929 registrerade helårsstudenter. Inom ramen för uppdraget skall nämnden

- planera för ett sommaruniversitet inom ramen för minst 90 årsstudieplatser
- redovisa minst 1 320 registrerade helårsstudenter inom kurser av fördjupningskaraktär (C- och D-kurser)
- redovisa minst 250 registrerade helårsstudenter på distans
- anordna undervisning i seismologi
- utveckla civilingenjörsutbildning i bioinformatik, i system i teknik och samhälle samt i energisystem
- redovisa minst 4 600 helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena inklusive teknisk-naturvetenskapligt basår

Fakultetsnämnden skall, inom ramen för konsistoriets uppdrag, erbjuda fortbildning och vidareutbildning i minst samma omfattning som under tidigare budgetår.

För år 2002 erhåller fakultetsnämnden ett belopp om 331 163 000 kr. I beloppet är inräknade medel för hyra och elektricitet för grundutbildningen. Om riktalen i

2001-10-31

uppdraget ej uppnås kommer avdrag att göras med 21 000 kr per utebliven helårsprestation och med 23 000 kr per utebliven helårsstudent.

I ovan angivet belopp har 185 900 kr beräknats som bidrag till basorganisationen vid Centrum för miljö- och utvecklingsstudier. Därutöver har medel beräknats för kursen Sustainable Water Management.

Inom ramen för regeringens särskilda satsning på de s k NT-utbildningarna (NT-SVUX) erhåller nämnden en ersättning om 60 000 kr per hås, inklusive medel för hyra och el, för de helårsstudenter som redovisas vid budgetårets slut.

Genom det aviserade tillskottet av årsstudieplatser under 2003 kommer antalet årsstudieplatser inom nämndens ansvarsområde att utökas med minst 38 årsstudieplatser under 2003.

Forsknings- och forskarutbildningsuppdrag

Fakultetsnämnden skall svara för planering och uppföljning av forskning och forskarutbildning inom de tekniska, matematiska och naturvetenskapliga områdena samt för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål.

Fakultetsnämnden skall därutöver sträva efter att öka forskningsinformationen till och samverka med det omgivande samhället.

Inom nämndens ansvarsområde finns befattningar som professor och adjungerad professor samt befördrade professorer enligt *bilaga 3 och 4*. En förteckning över områdets forskarutbildningsämnen återfinns i *bilaga 2*.

För forskning och forskarutbildning inom vetenskapsområdet anvisas **445 567 000 kr**. I beloppet är inräknade medel för hyra och elektricitet för fakulteten och för The Svedberg-laboratoriet. Av de anvisade medlen skall minst **89 583 000 kr** användas för studiestöd i forskarutbildningen och **10 301 000 kr** till en forskarskola i matematik och beräkningsvetenskap.

Resurserna för ökade utgifter för utbildningsbidrag för forskarstuderande med anledning av ålderspensionsreformen finns anvisade på ett för detta ändamål särskilt inrättat anslag (BP 9.25:73, anslagspost 7).

Av de medel som anvisats för vetenskapsområdet skall 700 000 kr anvisas lärarutbildningsområdet.

Medlen för studiefinansiering kan användas för såväl doktorandtjänster som utbildningsbidrag. Fakulteten skall i sin planering särskilt beakta kraven på handledning, finansiering och examination som finns angivna i högskoleförrordningen kap 5, 8 och 9, i den av konsistoriet fastställda antagningsordningen samt i det av konsistoriet fastställda dokumentet "Regler och riktlinjer för forskarutbildningen vid Uppsala universitet".

2001-10-31

Externa medel

Den externt finansierade verksamheten beräknas under år 2002 komma att uppgå till minst 490 mkr.

Premier för de statliga avtalsförsäkringarna

I VP 2001 aviserades att det särskilda anslaget avseende ersättning för merkostnader p g a ändrad finansiering av avtalsförsäkringar kommer att minska. Detta kommer att påverka institutionernas ekonomi kommer att påverka institutionernas ekonomi under år 2002. För närmare information i denna fråga hänvisas till avsnitt 2.1

Inredning och utrustning

Konsistoriet erinrar om att nämnden, inom ramen för tilldelade medel, skall avsätta resurser för att kunna ersätta försliten inredning och utrustning. Vid investeringar skall hänsyn tas till att dessa skall finansieras med lån och att framtida avskrivnings- och räntekostnader skall finansieras av kommande års anslag.

För fakultetsnämnden anvisad låneram, utanför projektplanen, för år 2002, utgörs av 118 500 000 kr.

Gemensamma ändamål

Fakultetsnämnden skall bidra till gemensamma ändamål, inklusive lokaltjänstkostnader för dessa, enligt följande:

- till universitetsbiblioteket med 8 791 000 kr för universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma kostnader
- till övriga gemensamma ändamål med ett belopp som motsvarar 10,1 % av fakultetens totala lönesumma.
- till rektors strategiska satsningar 0,9% av fakultetens totala lönesumma
- till avgiftsfinansiering av SUNET med ett belopp som motsvarar 0,5% av fakultetens totala lönesumma

Kostnaderna för de gemensamma ändamålen skall bestridas från grundutbildningens ersättningsbelopp samt från anslaget för forskning och forskarutbildning och från medel för externt finansierad verksamhet. Av beloppet för biblioteket skall 2 294 000 kr belasta grundutbildningen och 6 497 000 kr forskning och forskarutbildning. Utöver nämnda kostnader för gemensamma ändamål skall fakulteten avsätta 5 384 000 kr för finansiering av kansliet för naturvetenskap och teknik.

Fakultetsnämnden är också skyldig att avsätta medel för oförutsedda utgifter samt för utveckling av verksamheten inom såväl grundutbildning som forskning och forskarutbildning. Därvid skall beaktas behovet av samfinansiering av bl a EU-projekt. Därutöver skall nämnden beräkna medel för de anställdas avtalsenliga rätt

2001-10-31

till ersättning för sjukvårdskostnader, anställningstrygghets- och arbetsvårdande åtgärder samt åtgärder föranledda av åldersstrukturella förändringar inom nämndens ansvarsområde.

Konsistoriet uppdrar åt fakultetsnämnden

- att fastställa ett för vetenskapsområdet enhetligt procentpåslag för finansiering av de fakultetsgemensamma ändamålen
- att i samråd med medicinsk-farmaceutiska fakultetsnämnden anslå medel för bruksbiblioteken inom nämndens ansvarsområde sedan underlag inhämtats från berörd biblioteksnämnd och överbibliotekarien

2001-10-31

4.4 Prognos för intäkter 2002 per vetenskapsområde (miljoner kr)

I tablån nedan redovisas de samlade intäkter som verksamheten vid universitetet kan uppskattas erhålla under 2002.

För de medel som anvisats direkt till universitetet för forskning och lokalkostnader för forskning anges regleringsbrevets uppgifter med uppdelning mellan fakultetsmråden.

Beträffande grundutbildningen kommer ersättningen att vara beroende av vilket resultat universitetet kan redovisa. Uppställningen utgår från att universitetet uppnår de resultat som motsvarar takbeloppet i utbildningsuppdraget från regeringen. I detta belopp ingår medel för hyra.

Mängden externa medel är uppskattade. I beloppet ingår ersättningar för lokalkostnader från externa finansiärer.

Uppskattningen av ränteintäkter och avkastning på vissa egna medel har utgått från tidigare års utfall samt dagens ränteläge.

	Vetenskaps- områdes- anslag	Ersättn. f lokal- hyror (FO)	Ersättn. f grund- utbildning	Uppsk. av externa intäkter	Uppsk. av ränte- intäkter	Komp pensions- avgifter	Avkastning från vissa fonder	Summa förväntade intäkter
Hum-sam	309,3	30,9	381,7	235,0	6,0	20,6	3,6	987,1
Med-farm 3)	189,3	46,3	235,9	380,0	6,0	8,7	5,0	871,2
Tekn-nat	322,6	109,9	330,2	490,0	14,4	20,8	9,9	1 297,8
SCASSS	13,3					0,3		13,6
The Svedberg- laboratoriet		13,1		26,3		0,7		40,1
Övriga 1)		1,7	22,0	115,0	1,4	10,8	11,9	162,8
Universitets- gemensamt				44,0	2,2	1,2	21,0	68,4
Inred o utr 2)		21,0	22,2					43,2
Totalt	834,5	222,9	992,0	1 290,3	30,0	63,1	51,4	3 484,2

1) inkl Socrates, svenska f utländska stud, Intranet vid IT-stöd, ped utb och disponibelt.

2) räntor och avskrivningar för inredning och utrustning för byggnadsprojekt m m.

3) vårdutbildningarna ingår i grundutbildning fr o m 2002 (tidigare redovisade som externa intäkter).

4) vårdforskning ingår fr o m 2002.

3 484,2

2001-10-31

5 Lokaler

5.1 Anslagen för 2002

Universitetet får för år 2002 bidrag till lokalkostnader på följande tre sätt:

1. Bidrag till lokalkostnader för grundutbildning har inräknats i ersättningen för helårsstudenter med schablonbelopp som är lika för hela riket.
2. Bidrag till lokalkostnader för projektforskning som sker med medel från statliga finansiärer har schablonmässigt förts över från universitetet till respektive finansiär (prop 1996/97:1 vol 6 s 20). Samtliga forskningsfinansiärer, såväl statliga som privata, skall således betala lokalkostnader.
3. Bidrag till lokalkostnader för forskning inom områdesanslagen ingår i det för samtliga vetenskapsområden samlade beloppet 222 906 000 kr som beräknats för år 2002 under anslagsposten Ersättning för lokalhyror m m (prop 2001/2002:1 vol 8 s 153). I beloppet ingår även medel som avses täcka kapitalkostnader för investeringar i inredning och utrustning för övrig verksamhet.

5.2 Fördelning på områdesnämnder och institutioner

Från och med 1998 tillämpades en ny modell för fördelning av medel för bidrag till lokalkostnader. En redogörelse för modellen lämnades i VP för 1998 avsnitt 4.4. En viss översyn av modellen gjordes inför år 2000 (VP 2000 avsnitt 5.3). En särskild arbetsgrupp under ledning av vicerektor J-O Carlsson har haft i uppdrag att undersöka institutionernas lokalutnyttjande och inför år 2002 föreslå eventuella förändringar i tilldelningssystemet. Arbetsgruppen har nu lämnat sin rapport med följande synpunkter och förslag.

Arbetsgruppen finner den nu gällande modellen vara rimlig såtillvida att tilldelningen till verksamhetsområdena även fortsättningsvis bör ske med utgångspunkt i de ingående fakulteternas verksamhet, areabehovet för denna verksamhet och den genomsnittliga kostnadsnivån för lokaler inom respektive fakultetsområde. I och med detta är tilldelningen i princip frikopplad från respektive fakultets kostnad.

Arbetsgruppen fann emellertid också att beräkningar av areafaktorer måste fastställas med större noggrannhet och att det är önskvärt med en mer genomskinlig modell när det gäller tilldelning av bidrag till lokalkostnader för forskning och forskarutbildning. Följande kriterier bör återspeglas i en ny modell:

- modellen skall ta hänsyn till att olika verksamheter har olika areabehov
- likartade verksamheter skall få samma förutsättningar, dvs samma areatilldelning i detta fall

2001-10-31

- areor skall tilldelas efter såväl antalet anställda personer som antalet studenter och undervisningstimmar
- det skall finnas incitament att spara på lokaler
- modellen skall bygga på parametrar som enkelt kan erhållas från universitetets styrdokument och redovisningssystem
- modellen skall korrigeras för olika kostnadsnivåer, dvs pris per kvadratmeter
- modellen skall vara transparent och lättförståelig
- modellen skall vara förutsägbar och tillförlitlig även vid större förändringar över tiden
- modellen skall vara robust

Arbetsgruppen har valt att låta tilldelningen av hyresbidrag korrelera till antal studenter och undervisningstid samt personaltäthet. Ett omfattande underlag har därför inhämtats från institutionerna. De insamlade uppgifterna har systematiskt gått igenom och i varje enskilt fall har rimligheten i givna data bedömts liksom rimligheten i utfall vad avser riktareor per student och anställd. En utomstående lokalexpert har engagerats för att göra en erfarenhetsmässig bedömning av grundtilldelning efter etablerad norm för varje område för både grundutbildning och forskning. Denna grundmodell har sedan anpassats till förhållandena vid Uppsala universitet. Detta innebär att korrektion utförts för ex vis Carolina, bruksbibliotek och kulturarvet, djurhus, renrum, evolutionsmuseet, botaniska trädgården och tandemacceleratorn.

För den grundläggande utbildningen har riktareor i form av tilldelad area per helårsstudent tagits fram. Summan av grundarea och korrektionsarea per student inom de tre vetenskapsområdena humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap är 4,5 kvm/hås, 9,5 kvm/hås och 11,5 kvm/hås, dvs relationstalen mellan de tre områdena är 1: 2,1 : 2,5. För forskningen har riktareor i form av area per beräknad anställd på områdesanslaget tagits fram. Där gäller på motsvarande sätt för area per beräknad anställd 27,7 kvm, 65,4 kvm respektive 68,6 kvm med motsvarande relationstal 1 : 2,4 : 2,5.

Bidraget till hyreskostnaden beräknas därefter enligt följande.

För grundutbildningen gäller:

$$\begin{aligned} \text{Hyresersättn} &= (\text{ant hås}) * \text{grundarea} * \text{medelhyra för vetenskapsomr} + \\ &+ (\text{ant hås}) * \text{korrektionsarea} * \text{medelhyra för korrektionsarea} \end{aligned}$$

För forskning/forskarutbildning gäller att en given summa skall fördelas. En relativ ersättning beräknas för vetenskapsområdena, där

$$\text{Relativ ersättn} = (\text{beräkn ant personer}) * (\text{relativ area}) * \text{medelhyra/kvm}$$

Denna relativa ersättning används sedan som fördelningsnyckel för att fördela den givna summan hyresmedel.

2001-10-31

Arbetsgruppen har bedömt att någon ny översyn liknande den nu genomförda inte är påkallad inom överskådlig tid. Grundtilldelningen bör ligga fast men det kan finnas anledning att om ca fem år se över korrektionerna för de specifika förhållandena som gäller i Uppsala.

Efter diskussioner i universitetsledningen har rektor fastställt den av arbetsgruppen föreslagna hyresbidragsmodellen. Införandet av modellen bör ske successivt under en treårsperiod.

Nämnderna skall tilldela institutionerna medel i förhållande till omfattningen av den forskning och utbildning, som nämnderna uppdrar åt institutionerna att genomföra. Vid externfinansiering finns det inte några undantag från kravet på full kostnadstäckning. Nämnderna skall därför vid fördelningen beakta att samtliga externa forskningsfinansiärer skall bidra till värdinstitutionens lokalkostnader enligt principen om full kostnadstäckning.

I praktiken bör detta ske så att de verkliga kostnaderna beräknas för den andel av värdinstitutionens egna area som respektive projekt disponerar. Detta skall ske på så sätt att den egna area (LOA(E) enligt upplåtelsehandlingen) som används för projektet multipliceras med lokaltjänstkostnaden per kvadratmeter LOA(E). Vid tveksamhet om beräkningen kan universitetets byggnadsavdelning bistå institutionerna.

Fördelning av hyresmedel m m

Anslagsposten Ersättning för lokalhyror m m fördelas för år 2002 på områdes- och fakultetsnämnder m m enligt tabell. Beloppen är inte specialdestinerade till lokalkostnader utan kan disponeras fritt.

Tabell: Fördelning av anslagsposten Ersättning för lokalhyror m m för år 2002

<u>Nämnd m m</u>	<u>Belopp (tkr)</u>
Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap	30 946
Medicinsk-farmaceutiska fakultetsnämnden	46 368
Teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden	109 892
The Svedberg-laboratoriet	13 100
Museum Gustavianum	1 600
Att fördelas för ränte- och avskrivningskostnader för inredning/utrustning	21 000
Summa	222 906

Medel för **handikappanpassningsåtgärder** budgeteras som en del av det belopp som avsätts för senare fördelning inom grundutbildningsanslaget.

2001-10-31

5.3 Lokaltjänstkostnader

De lokaltjänstkostnader som debiteras institutionerna (motsv) utgörs, förutom av hyra, av faktiskt uppstående kostnader för elektricitet, i förekommande fall värme, kyla, vatten, sophämtning och fastighetsskatt, samt beslutade kostnader för lokalvård, passerkontroll och administration. Ett utrymme, beräknat till 6,2 % av de totala kostnaderna, ingår i lokaltjänstkostnaderna för att täcka hyresbortfall som beräknas uppstå för tomma lokaler. Kostnaderna för tomma lokaler kommer under 2002 och 2003 att vara förhöjda p g a pågående ombyggnadsåtgärder i BMC och kv Kemikum.

Lokaltjänstkostnaderna beräknas för år 2002 fördela sig på kostnadsslag enligt tabell nedan.

Tabell: Fördelning av lokaltjänstkostnader på kostnadsslag

<u>Kostnadsslag</u>	<u>Belopp (tkr)</u>	<u>%</u>
Årshyra inklusive fastighetsskatt	476 578	79,7
El, värme, kyla, övriga förbrukningar m m	42 170	7,1
Lokalvård	28 925	4,8
Passerkontroll	1 466	0,2
Administration	11 759	1,9
Hyresbortfall	37 290	6,2
Summa	598 188	100,0

5.4 Övrigt

I samband med införandet av det gemensamma lokalbokningssystemet LOCUS beslutade rektor att debitering av lokalkostnader skulle införas för användningen av undervisningslokaler så snart detta var tekniskt möjligt. Detta har skett fr o m 2001-01-01.

Upplåtelser för undervisningslokaler samt serverings- och ekonomiytor för restauranger har fr o m 2001-01-01 överförts från Gemensamma lokaler till resp intendenturområde. Kostnaderna och intäkterna för dessa lokaler har därmed påförts intendenturområdet. Prefektrådet (motsv) för området skall inkludera dessa belopp i sin budget och besluta hur överskjutande belopp skall fördelas på samtliga institutioner (motsv) som ingår i intendenturområdet.

För restaurangernas ekonomiytor har områdena under 2001 erhållit kompensation för kostnaderna ur universitetets gemensamma avsättningar. Även under 2002 kommer kompensation att lämnas för dessa kostnader.

2001-10-31

6 Lånefinansiering av investeringar

Enligt kapitalförsörjningsförordningen måste universitet och högskolor i likhet med andra statliga myndigheter finansiera alla investeringar i utrustning/inredning genom att ta upp lån i Riksgäldskontoret.

Lånetvånget gäller all utrustning/inredning med en anskaffningsutgift som överstiger 10 000 kr och som beräknas ha en ekonomisk livslängd överstigande 3 år. För universitet och högskolor finns emellertid ett undantag från kravet på lånefinansiering:

- Om särskilda gåvor erhållits från icke-statliga bidragsgivare för att finansiera utrustningsanskaffningar behöver denna utrustning/inredning inte lånefinansieras. Detta gäller oberoende av anskaffningsutgiftens storlek.

6.1 Lånehantering

- Underlag för låneramar måste finnas i särskilt upprättade investeringsplaner på institutionsnivå.
- Utrustning/inredning inom fastställd låneram kan anskaffas utan förhandskontakter med internbanken.
- All lånehantering sköts av internbanken och redovisas inte på institutionsnivå.
- Internbanken fastställer årligen en internränta som gäller för institutionernas in- och utlåning. För 2002 är internräntan fastställd till 3,5 %.

6.2 Låneram

I regleringsbrevet för 2002 beslutar regeringen om en låneram för hela Uppsala universitet. Beloppets storlek baseras på uppgifter som universitetet lämnade i budgetunderlaget i mars 2001. Med hänsyn tagen till i dag kända förhållanden kommer en beräknad låneram på 640 milj kr att fördelas enligt följande:

Vetenskapsområde/enheter	Låneram 2002	Varav byggnadsprojekt med central finansiering
Humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet	101 000	50 500
Medicinska vetenskapsområdet	80 000	40 900
Teknisk-naturvetenskapliga vetenskapsområdet	222 000	103 500
Universitetsbiblioteket	15 000	

2001-10-31

Vetenskapsområde/enheter	Låneram 2002	Varav byggnadsprojekt med central finansiering
Universitetsförvaltningen	56 000	32 200
Övriga enheter	71 000	2 025
Reserv	95 000	
Total låneram	640 000	

6.3 Ersättning för avskrivnings- och räntekostnader

Grundutbildnings- och fakultetsanslag

Anslagen för grundutbildning och forskning/forskarutbildning är beräknade att täcka årliga avskrivnings- och räntekostnader. De anslag som institutionerna erhåller från fakulteterna är avsedda att täcka avskrivnings- och räntekostnader för utrustning/inredning som är inköpta fr o m 1995 till 2001 och för det som beräknas inköpas under 2002.

Medel från forskningsråd och andra statliga finansiärer

Avskrivnings- och räntekostnader som är hänförliga till verksamhet finansierad av forskningsråd och andra statliga myndigheter skall finansieras av bidragsgivarna genom att avskrivningarna täcks av projektanslaget och räntekostnaderna av den avkastning som uppstår genom att projektanslagen kan placeras räntebärande vid institutionen.

Medel från icke-statliga finansiärer

Ersättning från icke-statliga finansiärer skall täcka både avskrivnings- och räntekostnader.

6.4 Fördelning av särskilda medel för att täcka kostnader för nyinvesteringar i byggnadsprojekt

Universitetet har för investeringskostnader under år 2002 avsatt medel motsvarande 22 150 000 kr inom grundutbildningen och 21 000 000 kr inom forskning/forskarutbildningen. Medlen är avsedda att täcka:

- a) avskrivnings- och räntekostnader för tidigare anskaffad och inredning/utrustning
- b) ett utrymme för nyinvesteringar

Sedan 1994/95 har konsistoriet fattat årliga beslut om nyinvesteringar. Fr o m hösten 1996 omfattar dessa beslut kostnader för byggnadspåverkande utrustning/inredning i byggnadsprojekt.

2001-10-31

Följdverkningar av tidigare års beslut och beslut om nyinvesteringar för 2002 innebär att belopp under punkt 6.6 Investeringar och kapitalkostnader för byggnadsprojekt ställs till fakulteternas förfogande.

Nyinvesteringar fr o m 2003 och framöver finns redovisade som prognostiserade investeringsbelopp. Beslut om hur dessa skall finansieras kommer att redovisas i kommande års verksamhetsplaner.

Beräkningarna bygger på de beslut om byggnadsinvesteringar som fattats t o m september år 2001. Vid nya beslut som berör byggnadsinvesteringar kommer beräkningsunderlaget att modifieras.

6.5 Redovisning av investeringar för byggnadsprojekt

Investeringsbelopp

Ett byggnadsprojekts samlade investeringsbelopp består av alla utbetalningar som under projekttiden bokförts på projektet som pågående nyanläggningar. Investeringsbeloppet är, i förekommande fall, uppdelat på följande kostnadsslag:

- Utredning, programskede
- Byggnadsåtgärder, lokalanpassning
- Tele/data
- Säkerhet, passersystem
- Inredning
- Skyltning
- Flyttning, evakuering
- Anslutning inredning/utrustning

Kreditivkostnader, d v s internränta som under projekttiden uppstått på de bokförda utbetalningarna, är inräknade i investeringsbeloppet. För ej slutredovisade projekt har kreditivkostnaden uppskattats utifrån nu kända förutsättningar.

Aktivering

När ett ekonomiskt projektavslut har upprättats och godkänts aktiveras byggnadsprojektets investeringsbelopp och ersättning för avskrivningar samt räntor börjar utbetalas.

Denna aktiveringstidpunkt anges i tabellen 6.6 Investeringar och kapitalkostnader för byggnadsprojekt.

Om aktiveringstidpunkten är angiven inom parentes () innebär detta att tidpunkten är uppskattad och att godkännande av ekonomiskt projektavslut ännu inte har kunnat ske. De angivna utbetalningarna är i detta fall enbart en prognos utifrån nu beslutad investeringsram.

Utredningar

Pågående utredningar redovisas separat. Om utredningen leder till att ett byggnadsprojekt kommer tillstånd ingår normalt utredningskostnaden i projektets investeringsbelopp.

6.6 INVESTERINGAR OCH KAPITALKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT M M

Belopp angivna i tkr

AR

1996	Aktiverade investeringar Projekt	Atgärd	Investerings- belopp	Aktiverings- tidpunkt	Tidigare	Beslut	Prognos för kapitalkostnader kommande år											TOTALT				
					utbetalt	VP 2002	1997-2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		2012	2013	2014	
	Ångströmlaboratoriet		38 000				35 900															35 900
	Gustavianum		12 435				10 200															10 200
	Summa		50 435				46 100															46 100
1997	Aktiverade investeringar																					
	Projekt	Atgärd																				
	Kv Kemikum etapp 0		2 046				2 707															2 707
	Drottningg		1 705				1 801															1 801
	Drottningg		935				999															999
	Drottningg		800				863															863
	ISV		1 544				1 880															1 880
	Magistern		1 000				976															976
	Kv Rosenberg, historiska inst	Omb hist o ark	502	9909			614															614
	Kv Rosenberg, arkeologi		271				330															330
	Summa		8 803				10 169															10 169
1998	Aktiverade investeringar																					
	Projekt	Atgärd																				
	Geocentrum II		13 540	9812		11 908	706	685	663	642	620											15 224
	Gustavianum		739	9903		348	88	86	83	80	78	75										838
	Kv Munken - hus 4		3 548			2 151	436	393	381	369	357	345										4 433
	Oxenstiemska huset		547	9812		495	111															606
	S:t Persg		406	9812		451																451
	Paleontologiska museet		683	9907		570	114															684
	Limnologiska inst	B-huset	866	9812		709	176	58														944
	Linneträdgården, Orangeriet		1 154	9901		803	235	84				0										1 122
	CMD/MKV		415	9812		316	84	51														452
	CMD, hus 18		61	9812		40	12															52
	Kv Munken - hus 3		4 359	9807		3 889	887															4 776
	Clasonska-gården		224	9812		161	46	38														245
	Summa		26 542			21 841	2 896	1 394	1 127	1 091	1 056	421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29 825

6.6 INVESTERINGAR OCH KAPITALKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT M M

Belopp angivna i tkr

ÅR

1999	Aktiverade investeringar		Tidigare utbetalt	Beslut VP 2002	Prognos för kapitalkostnader kommande år												TOTALT	
	Projekt	Atgärd	1997-2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014		
			Investerings-belopp	Aktiverings-tidpunkt														
	Ballic Univ Programme		304	9812	190	46	44	24	24	23	5	0					356	
	BMC. Fömyelse o anpass till kemi	delaktiv: hörsalar,C-linje	7 287	9901	3011	894	869	843	818	792							7 228	
	Ekonomikum	Repro	613	9812	260	83	80	61	59	57	56	54					710	
	Ekonomikum	LMC	396	9812	172	54	52	39	38	37	36	35					462	
	Kv Kemikum etapp 1	Ombyggn	22 018	9901	12 757	2 692	2 457	2 383	2 309	2 235	1 007	0					25 840	
	Pressarkivet		166	9907	364												364	
	Universitetshuset, aulan 1		2 548	9807	983	313	304	295	286	277	268	259					2 986	
	Summa		33 332		17 737	4 081	3 807	3 646	3 534	3 421	1 372	348	0	0	0	0	0	37 946

2000

Aktiverade investeringar																	0		
Projekt	Atgärd																		
BMC. Fömyelse o anpass till kemi	delaktiv: Restaurang o bibli	7 915	0001	2 044	999	972	944	916	888	861	833	805							9 263
Centrum för kvinnoforskning	Flytt till nya lokaler	33	9911	15	7	7	7	0	0	0	0	0							36
EBC, etapp 1	Om- o tillbyggn	25 241	9911	10 365	3 261	3 166	2 707	2 625	2 543	2 462	2 380	1 393							30 903
EBC, etapp 2	Om- o tillbyggn	44 326	0006	12 086	5 898	5 731	5 564	4 748	4 604	4 461	4 317	4 174							51 584
Ekonomikum	Ombyggn	37 953	0005	10 838	5 281	5 130	4 978	3 772	3 658	3 544	3 430	3 316							43 946
Musikvetenskap	Ombyggn o larm	122	9912	42	20	20	19	8	8	7	7	7							138
Musikvetenskap	Utökn av lokaler	1 270	9912	328	160	156	151	147	143	138	134	129							1 486
Rudbecklaboratoriet	Nybyggnad	36 009	0001	1 466	4 827	4 698	4 570	4 441	4 313	4 051	3 927	3 804	3 680	2 475					42 251
Universitetsförvaltningen	Utökn av lokaler	693	9912	183	89	87	84	78	76	73	71	68							809
Universitetshuset, aulan et 2	Ombyggn	5 466	9912	1 823	690	671	652	632	613	594	575	145							6 396
	Summa	159 028		39 191	21 233	20 637	19 677	17 368	16 846	16 190	15 674	13 841	3 680	2 475	0	0	0	0	186 812

6.6 INVESTERINGAR OCH KAPITALKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT M M

Belopp angivna i tkr

ÅR

2001

Aktiverade investeringar

Projekt	Atgärd	Investerings- belopp	Aktiverings- tidpunkt	Tidigare	Beslut	Prognos för kapitalkostnader kommande år											TOTALT	
				utbetalt	VP 2002	1997-2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		2012
Ekonmikum. Andrum. Studentradion		667	0102*	82	87	84	82	80	77	75	73	70	68	7				784
IT-stöd. MIC-området	Mindre ombyggnad	171	0108*	10	22	22	21	20	20	19	19	18	17	13				201
Kv Munken - hus 1-2	Ombyggnad	5 563	0101*	758	738	718	698	678	624	605	586	567	548					6 521
Rudbecklaboratoriet	Med. gaser, op. rum	1 077	0101	144	140	136	132	128	125	121	117	113	110	0				1 265
TSL	Omdisponering av lokaler	440	0106*	34	57	56	54	52	51	49	48	46	45	25				517
Tryck & Medier	Samlok i Ekonomikum	137	0012	20	20	19	19	18	13	13	13	12	12					159
Universitetshuset	Aulan; inst av orgel	218	0104*	22	28	28	27	26	25	24	24	23	22	7				256
Uppsala Learning Lab	Nya lokaler	1 766	0101	236	230	224	217	211	204	197	191	185	179					2 074
Ångströmlaboratoriet. Andrum		504	0101	67	65	64	62	60	58	57	55	53	51					592
Ångströmlab etapp 2	Nybyggnad	41 414	0101*	5 768	5 614	5 460	5 306	5 152	4 500	4 364	4 228	4 092	3 956					48 439
Ångströmlab. Kemi hus 5	Omb kurslab kemi	631	0101	84	82	80	77	75	73	71	69	66	64					741
Ångströmlab. UTH-kansli	Nya lokaler	1 294	0109*	58	169	164	160	155	148	144	139	135	130	116				1 519
Summa		53 882		7 282	7 252	7 054	6 855	6 657	5 918	5 739	5 560	5 381	5 202	168	0	0	0	63 070

*= byggnadsprojektet kommer att aktiveras under hösten 2001

2002

Investeringar, prognos

Projekt	Atgärd	Investerings- belopp	Aktiverings- tidpunkt	Tidigare utbetalt	Beslut VP 2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	TOTALT
PET-centrum	Djurlokaler Törneby	308	(0111)	0	41	40	39	38	37	36	35	33	32					331
Universitetshuset, aulan	Renovering av banker	2 522	(0205)		336	327	318	310	301	292	283	274	265	257				2 963
Universitetshuset, etapp 3	Utredn, omb lärosalar m m	23 145	(0205)		3 092	3 010	2 929	2 848	2 766	2 670	2 589	2 509	2 428	2 347	0			27 189
Ångströmlab. Tillb hus 5	Tandemlab m m	4 045	(0205)	0	688	668	649	630	610	293	284	275	266					4 363
Summa		30 020		0	4 157	4 046	3 935	3 825	3 714	3 291	3 191	3 092	2 992	2 604	0	0	0	34 845

6.6 INVESTERINGAR OCH KAPITALKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT M M

Belopp angivna i tkr

Beslutade investeringsramar för kommande år, prognos	Projekt	Atgärd	Investeringsbelopp	Aktiverings tidpunkt	Tidigare	Beslut	Prognos för kapitalkostnader kommande år											TOTALT		
					utbetalt	VP 2002	1997-2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		2012	2013
	BMC. Fömyelse o anp till kemi	Om- o tillbyggn	78 260	(0305)				10 676	10 393	10 111	9 828	9 545	8 766	8 501	8 236	7 971	7 706	0	0	91 735
	BMC. Fömyelse etapp 2	Om- o tillbyggn	153 967	(0311)			0	21 050	20 492	19 934	19 376	18 818	17 193	16 673	16 153	15 634	15 114	0	0	180 436
	Kv Kemikum etapp 2	Ombyggn	55 522	(0411)					7 890	7 678	7 466	7 254	7 042	5 848	5 671	5 494	5 317	5 141	0	64 801
	Universitetet, passersystem	Nätverk	1 870	(0305)				249	243	236	230	223	216	210	203	197	190	0	0	2 197
	Summa investeringsram		289 619			0	10 925	31 686	38 728	37 669	36 610	35 055	32 947	30 961	29 993	29 024	20 431	5 141	336 971	

Summa	Beslut	Prognos för kapitalkostnader kommande år													TOTALT
	VP 2002	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2 014	
		39 618	47 863	66 927	71 203	68 624	63 623	59 827	55 260	42 835	35 240	29 024	20 431	5 141	605 616

Pågående utredningar

BMC. Hus D2	Ombyggnad	1 028
Carolina Rediviva	Lokalutredning	414
ILU och Pedagogiska inst	Samlokalisering	0
Kv Fälltläkaren, utbyggnad	Utredn av lokalförslag	300
Linneanum	Framtida användning	100
Linnéträdgården - Vagnslidret	Tillbyggnad	82
Slottet, Konstsamlingen	Inomhusklimat	51
Universitetshuset, aulan	Utredn akustikåtgärder	50
Summa utredningar		2 025

Planerade investeringar för senare beslut

BMC. Hörsal B8	Utredning renovering
Fysiologisk botanik	Flyttning till EBC - utredning
Hushållsvetenskap	Utredn framtida placering
Kv Blåsenhus	Framtida användning
Limnologi, A-huset	Renovering/Ombyggn
Universitetsbiblioteket	Depålokaler kv Kemikum
Observatorieparken	
UU Utvändig skyltning	
Växtekologi	Flyttning till EBC
Ölands Skogsby, Ekologisk station	Förlägg/lab, renovering

2001-10-31

7 Finansiering av gemensamma funktioner

I konsistoriets verksamhetsplan behandlas endast de universitetsgemensamma funktionerna. Dessa funktioner utgörs av universitetsledningen, universitetsbiblioteket exkl bruksbiblioteken, universitetsförvaltningen samt ett antal universitetsgemensamma verksamheter som får sina uppdrag direkt från rektor.

7.1 Uppdrag till universitetsgemensamma stödfunktioner

Alla funktioner ges uppdrag som anger dels det långsiktiga basuppdraget, dels en specifikation av vad som skall uppnås det närmaste året. Dessa uppdrag fastställs för enskilda enheter/motsv.

Uppdragsbeskrivningen används

- i *styrning och inriktning av verksamheten* – genom dels årsrelaterade ålägganden, dels långsiktiga prioriteringar och mål;
- i *planeringsprocessen* – som en bärande del i den årliga dialogen om verksamhetsplan, dimensionering och innehåll;
- i *uppföljningen* – där uppdragen utgör en referenspunkt;
- i *information* – genom att uppdragen enkelt men relativt detaljerat visar vad som utförs inom varje gemensam funktion.

Uppdrag till gemensamma funktioner ges på två nivåer: Konsistoriet beslutar om ett basuppdrag för universitetsbiblioteket, exkl bruksbiblioteken, och ett för universitetsförvaltningen (se *bilaga 6 a,b*). Dessa uppdrag går till överbibliotekarien respektive förvaltningschefen. Under dessa övergripande basuppdrag görs sedan en uppdelning på mindre uppdrag till respektive funktion – dessa binds inte av konsistorium eller rektor. Mottagare av uppdrag och resurser är normalt en enhet eller en kommitté av mer permanent natur. I det senare fallet kommer uppdraget från rektor. Se vidare avsn. 7.5 - 7.8.

7.2 Inriktning och dimensionering

Totalram

Universitetets ekonomiska förutsättningar undergår varje år förändringar genom utökade verksamhetsanslag men också genom besparingar. Universitetets alla delar berörs genom att anslagen är ramanslag som skall täcka all verksamhet inom utgiftsområdet. Samtidigt lägger statsmakterna på högskolorna nya uppgifter som skall täckas av samma ramanslag. En utgångspunkt i budgetarbetet är att universitetets olika delar i samma mån skall känna av förstärkningar och besparingar.

2001-10-31

Prioriteringar

En utgångspunkt för de universitetsgemensamma ändamålen har därvid varit att löner och priser räknas upp med den procentsats som anges i budgetpropositionen för 2002. Vidare sänks compensationen från 51,5 % till 49,6% för lönekostnadspålägget (universitetsbiblioteket och byggnadsavdelningen kompenseras från det särskilda anslag som universitetet disponerar). Därutöver tas hänsyn till rektors förslag i anslutning till BASTU-projektet.

En rad förslag om ny verksamhet har sorterats bort, däribland vissa i och för sig angelägna. Nya verksamheter och områden som konsistoriet beslutat godkänna tillhör någon av följande kategorier:

- verksamhet av *tvingande karaktär* för universitetet – t ex förordnings- eller avtalsstyrd;
- verksamhet som utgör mer eller mindre direkt *service till studenterna*;
- förslag som av olika skäl bedöms ha *strategisk betydelse* för universitetet.

Ökningar av tvingande karaktär:

- Höjda försäkringspremier och ökade avgifter till SUNET.

Förslag om ökad service till studenterna:

Förstärkning av enheten för IT-stöd (Intranet, profilerade webbsidor), enheten för IT och telefoni (ökade avskrivningar av nätinvesteringar) och svenska för utländska studerande.

Förslag om ökningar av strategisk betydelse:

- Strategiska, riktade satsningar på utvalda forskningsområden m m.

2001-10-31

7.3 Bidragen i sammanfattning

Sammanfattningsvis anslår konsistoriet för budgetåret 2002 bidrag till grupper av universitetsgemensamma funktioner enligt tabell nedan. Lokaltjänstkostnader är inräknade.

Gemensamma ändamål, bidrag i sammanfattning (lokaler inräknade) (tkr)

Ändamål	Jfr: Bidrag 2001	Bidrag 2002
• Universitetsledningen	10 167	10 473
• Strategiska, riktade satsningar	12 000	17 000
• Universitetsbiblioteket, exkl bruksbiblioteken	30 980	28 575
• Stödfunktioner som får sina uppdrag direkt från rektor	15 674	15 863
• Administrativa stödfunktioner som får uppdrag via förvaltningschefen	151 873	153 454
• Några delvis reservfonds- finansierade funktioner	3 740	4 198
• Avgift till SUNET	6 000	9 000
Tot bidrag till gemensamma funktioner	230 434	238 563

Av förändringarna mellan 2001 och 2002 utgör pris- och löneomräkning cirka 5 462 tkr och teknisk ändring på grund av ändrad lkp - 1 248 tkr.

Finansieringen år 2002 av gemensamma funktioner och strategiska riktade satsningar ryms inom ramen för en sammanlagt oförändrad uttagsprocent jämfört med år 2001. Däremot måste uttaget till SUNET ökas med 50 % inför 2002 på grund av ökade avgifter till SUNET.

7.4 Finansieringsbilden

Fördelningen visas aggregerad per huvudgrupp i översikten nedan. I *bilaga 7* redovisas mer ingående hur de enskilda enheterna/funktionerna föreslås finansieras 2002.

Reservfonden (avkastningen från Gustavianska stiftelsen) bidrar till universitetets verksamhet med närmare 36 mkr. Nivån bestäms av det avkastningskrav som numera gäller för fond- och egendomsförvaltningen och som utjämnar differenser mellan åren. Reservfonden finansierar nu som tidigare en rad, främst kulturella, verksamheter samt delar av rektors strategiska satsningar främst på forskningens område. Reservfondens fördelning redovisas i *bilaga 8*.

De *alternativa finansieringskällor* som står universitetsledningen till buds vid sidan av direkta avsättningar från fakulteterna resp reservfonden är inför 2002 begränsade.

2001-10-31

Extern finansiering behåller ungefär samma andel av den totala finansieringen och med i stort sett samma typer av intäkter, avgifter etc.

Finansieringen internt inom universitetet ökar något, främst genom att fler gemensamma lokaler finansieras genom att brukarna debiteras hyra. Fr o m 2000 avgiftsfinansieras delar av SUNET:s verksamhet. Avgiften för universitetet är 9 000 000 kronor för 2002 och finansieras genom en avgift på 0,5 % av den totala lönesumman.

Finansiering av gemensamma funktioner 2002:

(tkr, lokaler inräknade)

Ändamål	Totalt	Direkt avsättning	Reservfonden	Extern finans	Annan finans	Från reserverat
• Universitetsledningen	22 473	10 473	4 000		8 000	
• Stödfunktioner med uppdrag direkt från rektor	35 863	15 863			20 000	
• Administrativa stödfunktioner m uppdrag gm förvaltningschefen	298 839	153 454	500	41 923	101 587	1 375
• Några delvis. reservfonds-finansierade funktioner	20 115	4 198	12 229	1 800	1 888	
• Summa	377 289	183 988	16 729	43 723	131 475	1 375
• Strategiska riktade satsningar	25 000	17 000	8 000			
• Avgiftsfinansiering av SUNET	9 000	9 000				
• Universitetsbiblioteket, exkl bruksbiblioteken	39 575	28 575		11 000		

7.5 Universitetsledning samt funktioner som får sina uppdrag direkt från rektor

Konsistoriet beslutar att från bidrag till gemensamma ändamål anslå **10 473 tkr** till universitetsledningen, **17 000 tkr** till rektors förfogande för strategiska, riktade satsningar samt **15 863 tkr** och **3 923 tkr** inklusive lokaltjänstkostnader till nedanstående enheter/funktioner, som alla erhåller sina verksamhetsuppdrag direkt från rektor. Uppdragen skall lämnas senast 2001-12-31.

- *Centrum för kvinnoforskning*
- *Enheten för IT-stöd*
- *Forskningsetiskt forum*
- *Internrevisionen*
- *Jämställdhetskommittén*
- *Evolutionsmuseet (även reservfonden)*
- *Linnéminnena (även reservfonden)*

2001-10-31

- *Museum Gustavianum (även reserfonden)*
- *Musicum (även reserfonden)*
- *Vissa säkerhetsfrågor*
- *Ridverksamheten (reserfonden)*
- *Ritverksamheten (reserfonden)*

Utförande enheter skall senast 2003-01-31 inkomma med verksamhetsberättelse för år 2002. Finansiering och kostnadsbild för ingående funktioner framgår av *bilaga 7*.

7.6 Universitetsbiblioteket

Konsistoriet beslöt den 7 juni 1999 efter förslag från biblioteksutredningen (UUB99) att från den 1 juli 1999 inrätta en biblioteksstyrelse med ett övergripande ansvar för universitetets biblioteksverksamhet och med rapporteringsskyldighet till konsistoriet för den samlade biblioteksverksamheten samt att finansieringen av bruksbiblioteksverksamheten tillhör områdesnämndernas ansvarsområde.

Konsistoriet beslöt vidare att inrätta en för de teknisk-naturvetenskapliga och medicinsk-farmaceutiska vetenskapsområdena gemensam biblioteksnämnd och två biblioteksnämnder inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet med uppdelning av det senare områdets bibliotek på de två nämnderna samt att områdesnämnderna beslutar om biblioteksnämndernas exakta sammansättning och utser deras ledamöter.

Konsistoriet beslutar att från bidrag till gemensamma ändamål anslå 28 575 tkr inklusive lokaltjänstkostnader till universitetsbiblioteket avseende universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma kostnader. Bruksbiblioteken finansieras genom anslag från områdesnämnderna för de tre vetenskapsområdena. Se vidare *bilaga 6 a* med det övergripande uppdraget.

Uppdrag för 2002 till biblioteksenheterna inom universitetsbiblioteket skall utformas och fördelas så snart som möjligt efter att beslut fattats av konsistoriet och områdesnämnderna.

Biblioteksstyrelsen skall senast 2003-01-31 inkomma med verksamhetsberättelse för år 2002.

Bidraget till universitetsbiblioteket fördelas på vetenskapsområden och verksamhetsområden enligt sammanställning under avsnitt 7.9.

2001-10-31

7.7 Administrativa stödfunktioner som får sina uppdrag genom förvaltningschefen

Konsistoriet beslutar att från bidrag till gemensamma ändamål anslå 153 385 tkr inklusive lokaltjänstkostnader till den grupp av universitetsgemensamma funktioner som erhåller sina uppdrag genom förvaltningschefen. Se vidare *bilaga 6 b* med det övergripande uppdraget.

Åt förvaltningschefen uppdras att färdigställa och fastställa uppdrag för 2002 för de enheter och funktioner som finns upptagna nedan samt vidta de omprioriteringar som kan bli nödvändiga. Uppdragen skall lämnas senast 2001-12-31 och skall följas upp löpande under året.

Förvaltningschefen skall senast 2003-02-15 inkomma med verksamhetsberättelse för år 2002.

- *Avd för administrativ och teknisk service*
- *Byggnadsavdelningen*
- *Ekonomiavdelningen*
- *Enheten f utveckling och utvärdering*
- *Informationsavdelningen*
- *Internationella kansliet*
- *IT och telefoni*
- *Juridiska avdelningen*
- *Kurssekretariatet*
- *Områdeskanslierna för humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt naturvetenskap och teknik*
- *Personalavdelningen, inkl personalrelaterade funktioner*
- *Studerandebyrån, inkl studentervice*
- *Tryck & Medier*
- *Universitetsledningens kansli*
- *Universitetsförvaltningens och universitetets gemensamma lokaler*

För en närmare presentation av de olika funktionerna hänvisas till enheternas uppdrag. Finansiering och kostnadsbild för ovanstående enheter/funktioner framgår av *bilaga 7*.

7.8 SUNET

Konsistoriet beslutar att genom avgifter finansiera delar av SUNET:s verksamhet med 9 000 tkr. Bakgrunden är att regeringen 1998 gav SUNET tillstånd att ta ut en avgift för att finansiera verksamheten, utöver de direkta statsanslaget till

2001-10-31

SUNET. Avgiften beräknas för 2002 till ca 90 Mkr för hela landet, varav ca 9 000 tkr faller på Uppsala universitet.

7.9 Fördelning av kostnader för bidrag till gemensamma ändamål

Fördelningsprinciper

En uppdelning har gjorts i en del som utgörs av universitetsbiblioteket (UUB) och en del som utgörs av övriga universitetsgemensamma ändamål.

För den senare tillämpas sedan 1998 vid Uppsala universitet en fördelningsmodell för universitetsgemensam overhead med *lönekostnaderna* inkl LKP som grund. Direkt lön, arvoden och stipendier räknas in i löneunderlaget.

År 2002 omfattar universitetsgemensamma ändamål *exklusive* UUB en direkt avsättning om 209 988 tkr (inkl strategiska, riktade satsningar till rektors förfogande och inkl avgifter till SUNET). Denna kostnad fördelas med hjälp av lönekostnadsnyckeln på ett enhetligt sätt över alla fakultetsområden.

Om mer overheadmedel än förutsett kommer in på detta sätt kommer detta inte de gemensamma funktionerna till del, utan överskottet balanseras och får påverka nästa års uttagsprocent. På motsvarande sätt balanseras ev underskott till nästa år. Om överskottet visar sig betydande kan rektor komma att besluta att återföra mellanskillnaden i samma proportioner som uttagen skett eller vid underskott avsätta ytterligare medel från fakulteter och institutioner.

Avsättningen till *Universitetsbiblioteket* för universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma kostnader uppgår till 28 575 tkr och fördelas efter förslag från biblioteksstyrelsen.

Uttagsteknik

A. Universitetsbiblioteket: Bidragsbelopp för *Universitetsbiblioteket* har räknats fram för varje vetenskapsområde enligt fördelningsnycklar och anges nedan. Områdesnämnden, eller efter delegation fakultetsnämnd, svarar själv för den vidare fördelningen mellan sina institutioner. Institutionen automatdebiteras det fastställda beloppet med en 1/12-del per månad.

B. Universitetsgemensamma ändamål, exkl UUB: Nedan anges den *procentsats*, lika för alla fakulteter och institutioner, som månadsvis skall tas ut på institutionens totala lönekostnad inkl LKP för att finansiera *alla universitetsgemensamma ändamål exkl UUB*.

Avsättningen beräknas som en procentuell andel av lönen. Detta innebär att uttagen automatiseras i ekonomisystemet och sker i samband med bokföring av lön. Bokföring av uttaget kommer att ske per verksamhetsgren. Uttagen görs direkt hos institutionen. Institutionen svarar själv i sin budgetering av den samlade verksamheten för den vidare fördelningen på projekt/motsv.

2001-10-31

C. Fakultetsgemensamma ändamål: Varje områdesnämnd / fakultetsnämnd fastställer i sin verksamhetsplan ett belopp för bidraget till *fakultetsgemensamma ändamål*. Det tas ut som en enhetlig procentsats av lönesumman med vilken fakultetsoverhead skall tas ut. Denna fakultetsprocentsats adderas vid beräkningen till den universitetsgemensamma komponenten i B, men redovisas tydligt urskiljbart. Uttaget görs i båda fallen direkt hos institutionen. Områdesnämnderna/fakultetsnämnderna disponerar givetvis sin fakultetsoverhead.

Det går inte att exakt prognostisera hur mycket overheadmedel som med metoden i B kommer att flyta in under året. Vid årets slut görs en avstämning av det ackumulerade faktiska uttaget enligt B ovan. Om rektor beslutar att återföra för mycket inbetald overhead till institutionerna, sker detta genom att den behövliga procentsatsen räknas fram och appliceras på institutionernas lönesummor, varefter mellanskillnaden återbetalas.

Uttagsprocent och fördelning för bidrag

Konsistoriet beslutar att den generella uttagsprocentsats som krävs för att täcka ramen 183 988 tkr för universitetsgemensamma ändamål skall vara **10,1 %** av fakulteternas lönekostnader inkl lkp.

Konsistoriet beslutar vidare att den generella uttagsprocentsats som krävs för att täcka ramen 17 000 tkr för strategiska, riktade satsningar till rektors förfogande skall vara **0,9 %** av fakulteternas lönekostnader inkl lkp. Dessa medel används till direkta insatser för fakulteter och institutioner eller för att förstärka infrastrukturen. Uttagsprocenten redovisas därför separat.

Därutöver skall den generella uttagsprocentsats som krävs för att täcka ramen 9 000 tkr för avgiftsfinansiering av delar av SUNET:s verksamhet vara **0,5 %** av fakulteternas lönekostnader inkl lkp.

För bidraget till universitetsbiblioteket beslutas följande fördelning (tkr):

Område	GU	Forskning	Tot
Hum-sam	5 933	7 749	13 682
Med och farm	1 881	4 221	6 102
Tekn-nat	2 294	6 497	8 791
Summa	10 108	18 467	28 575

Bidragen till universitetsbiblioteket är således beslutade belopp i kronor, medan bidraget till övriga universitetsgemensamma ändamål och avgiftsfinansieringen av SUNET tas ut som en procentsats av institutionens lönesumma.

Verksamhetsplan

2002

bilagor

9.1.20 25:20 Uppsala universitet: Grundutbildning

Tabell 9.25:20 Anslagsutvecklingen för grundutbildning vid Uppsala universitet

Tusental kronor

2000	Utfall	798 754	Anslags- sparande	399
2001	Anslag	860 073 ¹	Utgifts- prognos	852 343
2002	Förslag	994 037		
2003	Beräknat	1 051 932 ²		
2004	Beräknat	1 073 376 ³		

¹ Indrag har gjorts enligt regeringsbeslut den 21 december 2000 med 7 255 000 kronor (NT-svux).

² Motsvarar 1 027 930 tkr i 2002 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 029 073 tkr i 2002 års prisnivå.

Under anslaget beräknas all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som skall gälla för universitetet.

Av anslagssparandet har 399 000 kronor dragits in genom regeringsbeslut den 7 juni 2001.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Uppsala universitet har för budgetåret 2000 redovisat färre helårsstudenter och helårsprestationer än vad som kan ersättas inom beslutat s.k. takbelopp och avräknade vid utgången av budgetåret 17,9 miljoner kronor av tidigare sparade helårsprestationer för att nå takbeloppet.

För treårsperioden 2000–2002 har examinationsmål fastställts för vissa examina vid Uppsala universitet. I tabellen anges en tredjedel av målet för denna period som mål för 2000 och utfallet för 2000 samt tidigare fastställda mål för fyraårsperioden 2001–2004 och planeringsförutsättning för fyraårsperioden 2005–2008. Kommentarer till målen finns i avsnittet 7.2.2.

Tabell 9.25:20 Examinationsmål för grundutbildning

EXAMEN	MÅL 2000	UTFALL 2000	MÅL 2001 -2004	PLANERAT 2005 -2008
Magisterexamen med ämnesdjup	733	922	3 340	-
Apotekarexamen	117	110	-	-
Civilingenjörsexamen	183	166	800	1 220
Grundskollärary- examen 4-9	187	97	.*	.*
Gymnasielärary- examen	180	133	.*	.*

* Mål för den nya lärarutbildningen kommer att fastställas i regleringsbrev.

Uppsala universitet har fullgjort utbildningsuppdraget för 2000 vad avser antalet helårsstudenter totalt men inte vad avser antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik.

En sammanställning av lärosätenas uppdrag för 2000 och utfallet för detta år framgår av tabell i avsnittet 7.2.3.

Uppsala universitet har fullgjort utbildningsuppdraget för 2000 vad avser en ökning av antalet helårsstudenter inom såväl den biomedicinska utbildningen som det farmaceutiska utbildningsområdet.

Uppsala universitet har som särskilt åtagande anordnat naturvetenskaplig och teknisk utbildning för studerande med särskilt vuxenstudiestöd (NT-svux) omfattande 102 helårsstudenter. Även övriga särskilda åtaganden har fullgjorts.

Uppsala universitet har vidare fullgjort vårdhögskoleutbildning omfattande 1 027 helårsstudenter på uppdrag av Uppsala läns landsting.

År 2000 var antalet lärarårsverken (exklusive gäst- och timlärare) vid universitetet 1 429. Andelen lärare med doktorsexamen var 67 procent 2000 mot 70 procent 1999. Av universitetets lärare var 31 procent kvinnor och av universitetets lärare med doktorsexamen var 23 procent kvinnor.

Resursfördelning 2002

Tabell 9.25:20 Resursfördelning för grundutbildningen

Tusental kronor

Takbelopp	986 292
<i>Särskilda åtaganden</i>	
- högskolepedagogisk utbildning av lärare	900
- internationell lärarfortbildning	6 845
Summa	994 037

I takbeloppet har resurser beräknats för förstärkning av utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi (se avsnitt 7.1.3) till ett belopp av 8 201 000 kronor. Vidare ingår 900 000 kronor för att bedriva högskolepedagogisk utbildning av lärare som ett särskilt åtagande. Med anledning av att staten tar över huvudmannaskapet för vårdutbildningarna den 1 januari 2002 har medel för dessa beräknats inom takbeloppet. För en utökning av sjuksköterskeutbildningen ingår 1 071 000 kronor i takbeloppet. I ersättningsbeloppet för vårdutbildningen ingår medel för klinisk praktik inom utbildningen.

Planeringsförutsättningar

Som en planeringsförutsättning för 2003 bör gälla att Uppsala universitet erhåller ytterligare 8 201 000 kronor för en fortsatt förstärkning av utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi. Vidare bör gälla att universitetet erhåller 1 428 000 kronor 2003 och 1 071 000 kronor 2004 för utbyggnad av sjuksköterskeutbildningen samt 8 800 000 kronor för 2003 och 72 000 kronor för 2004 som en kvalitetsförstärkning av vårdutbildningarna.

Av regeringen fastställda examinationsmål för fyraårsperioden 2001–2004 och, i förekommande fall, planeringsförutsättningar för fyraårsperioden 2005–2008 framgår av tabellen över examinationsmål under rubriken Resultatinformation.

Tabell 9.25:20 Härlledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	860 073	860 073	860 073
Förändring till följd av:			
Beslut	60 791	77 792	77 864
Pris- och löneomräkning	27 404	51 509	72 953
Överföring andra anslag m.m.	45 769	62 558	62 486
Summa förändring	133 964	191 859	213 303
Förslag/beräknat anslag	994 037	1 051 932	1 073 376

¹Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och i samband med budgetpropositionen för 2002.

9.1.21 25:21 Uppsala universitet: Forskning och forskarutbildning

Tabell 9.25:21 Anslagsutvecklingen för forskning och forskarutbildning vid Uppsala universitet

Tusental kronor

År	Utfall	976 369	Anslags-sparande	0
2001	Anslag	1 011 513	Utgifts-prognos	1 011 513
2002	Förslag	1 057 431		
2003	Beräknat	1 091 743 ¹		
2004	Beräknat	1 112 629 ¹		

¹Motsvarar 1 067 217 tkr i 2002 års prishnivå.

Under anslaget beräknas ersättning för forskning och forskarutbildning.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

För treårsperioden 2000–2002 har examinationsmål fastställts för antalet examina inom forskarutbildningen vid Uppsala universitet enligt tabellen nedan. I tabellen anges en tredjedel av målet för denna period som mål för 2000 och utfallet för 2000 samt tidigare fastställda mål för fyraårsperioden 2001–2004. Kommentarer till målen finns i avsnittet 7.2.2.

Andelen kvinnliga nyrekryterade professorer var lägre under treårsperioden 1998–2000 än för treårsperioden 1997–1999. Regeringen har tidigare som mål för perioden 2001–2004 angett att minst 24 procent av de professorer som nyanställs bör vara kvinnor.

Tabell 9.25:21 Examinationsmål för forskarutbildningen

VETENSKAPSSOMRÅDE	MÅL 2000	UTFALL 2000	MÅL 2001–2004
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	110	122	438
Medicinskt	101	138	448
Naturvetenskapligt	149	126	445

Några resultat om forskningen och forskarutbildningen vid Uppsala universitet redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 9.25:21 Resultat, forskning och forskarutbildning

	ANTAL 1999	ANTAL 2000	ANDEL KVINNOR 1999	2000
Nyborjare i forskarutbildningen	412	391	42	44
Aktiva (ht) ¹	2 465	2 298	45 %	46 %
Doktorsexamina	335	347	39 %	39 %
Licentiatexamen	100	121	35 %	47 %
Professorer ²	308	429	11 %	12 %

¹ Som aktiva räknas de forskarstuderande som har en aktivitetsgrad på minst 10 %.

² Heltidsekvivalenter.

Omfattningen av forskningsmedel har ökat vid universitetet från 2 183 miljoner kronor 1999 till 2 267 miljoner kronor 2000, varav 52 procent avser universitetets anslag.

Resursfördelning 2002

Regeringen har vid beräkningen av anslaget utgått från beloppen i tabellen nedan. Inom pos-

terna för de olika vetenskapsområdena bör minst de belopp som framgår av tabellen disponeras för studiefinansiering inom forskarutbildningen.

Tabell 9.25:21 Resursfördelning för forskning och forskarutbildning

Tusental kronor	2002 ANSLAG	2002 STUDIEFINANSIERING
VETENSKAPSSOMRÅDE M.M.		
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	309 346	80 088
Medicinskt	189 290	34 486
Naturvetenskapligt ¹	322 574	89 583
Tekniskt ¹		
SCASSS	13 315	
Ersättning för lokalhyror m.m.	222 906	
Summa	1 057 431	204 157

¹ I anslagsposten naturvetenskapligt vetenskapsområde ingår medel för teknisk forskning och forskarutbildning.

I anslagsposten *humanistisk-samhällsvetenskapligt* vetenskapsområde ingår 10 301 000 kronor för forskarskola i ekonomi.

I anslagsposten *Naturvetenskapligt* vetenskapsområde ingår 10 301 000 kronor för forskarskola i matematik och beräkningsvetenskap. Vidare ingår 995 000 kronor för en professur med inriktning mot genusforskning i ämnet fysikundervisningens didaktik.

Planeringsförutsättningar

Som underlag för universitetets fortsatta planering redovisas i tabellen över examinationsmål under rubriken Resultatinformation antalet avlagda examina inom forskarutbildningen vid universitetet under 2000. Vidare redovisas examinationsmål för forskarutbildningen för fyraårsperioden 2001–2004. Som planeringsförutsättning för 2003 bör gälla att Uppsala universitet erhåller ytterligare 7 211 000 kronor för forskarskolor samt 2 575 000 kronor som en förstärkning av humaniora.

Tabell 9.25:21 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	1 011 513	1 011 513	1 011 513
Förändring till följd av:			
Beslut	5 000	5 000	5 000
Pris- och löneomräkning	30 723	55 535	76 421
Överföring andra anslag m.m.	10 195	19 695	19 695
Summa förändring	45 918	80 230	101 116
Förslag/beräknat anslag	1 057 431	1 091 743	1 112 629

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och i samband med budgetpropositionen för 2002.

Förteckning över ämnen i forskarutbildningen vid Uppsala universitet per den 1 januari 2002

Teologiska fakulteten

Etik
Gamla testamentets exegetik
Kyrkohistoria
Kyrkovetenskap
Tros- och livsåskådningsvetenskap
Missionsvetenskap
Nya testamentets exegetik
Religionsfilosofi
Religionshistoria
Religionspsykologi
Religionssociologi

Juridiska fakulteten

Allmän rättslära
Civilrätt
Europarätt
Finansrätt
Folkrätt
Företagsrätt
Förvaltningsrätt
Internationell privaträtt
Konstitutionell rätt
Miljörätt
Offentlig rätt
Processrätt
Rättshistoria
Straffrätt

Medicinska fakulteten

Allmänmedicin
Anatomi
Anestesiologi
Arbets- och miljömedicin
Barn- och ungdomspsykiatri
Biomedicinsk laboratorievetenskap
Biomedicinsk strålningsvetenskap
Dermatologi och venereologi
Epidemiologi
Fysiologi
Försöksdjursvetenskap/Comparative Medicine
Geriatric
Handkirurgi
Hälso- och sjukvårdsforskning
Immunologi
Infektionssjukdomar

Kirurgi
 Kirurgi ssk barnkirurgi
 Kirurgi ssk thoraxkirurgi
 Kirurgi ssk urologi
Klinisk bakteriologi
Klinisk farmakologi
Klinisk fysiologi
Klinisk genetik
Klinisk immunologi
Klinisk kemi
Klinisk neurofysiologi
Klinisk sexologi
Lungmedicin
Medicin
Medicinsk beteendevetenskap
Medicinsk cellbiologi
Medicinsk farmakologi
Medicinsk informatik
Medicinsk genetik
Medicinsk och fysiologisk kemi
Medicinsk utvecklings- och neurobiologi
Medicinsk virologi
Miljömedicinsk utvecklingsbiologi
Molekylär cellbiologi
Molekylär medicin
Neurokirurgi
Neurologi
Näringslära
Obstetrik och gynekologi
Oftalmiatrik
Omvårdnadsforskning
Onkologi
Ortopedi
Oto-rhino-laryngologi
Patologi
Pediatrik
Plastikkirurgi
Psykiatri
Radiofysik
Radiologi
Rehabiliteringsmedicin
Rättsmedicin
Socialmedicin
Toxikologi
Transfusionsmedicin

Farmaceutiska fakulteten

Analytisk farmaceutisk kemi
Biofarmaci
Biokemisk farmakologi
Biologisk beroendeforskning
Farmaceutisk biokemi

Farmaceutisk farmakologi
Farmaceutisk mikrobiologi
Farmakognosi
Fysikalisk och oorganisk farmaceutisk kemi
Galenisk farmaci
Läkemedelsformulering
Läkemedelskemi
Läkemedelsmetabolism
Organisk farmaceutisk kemi
Samhällsfarmaci
Toxikologi

Historisk-filosofiska fakulteten

Antikens kultur och samhällsliv
Arkeologi
Biblioteks- och informationsvetenskap
Egyptologi
Estetik
Etnologi
Historia
Idé- och lärdomshistoria
Konstvetenskap
Kulturanthropologi
Litteraturvetenskap
Musikvetenskap
Praktisk filosofi
Teoretisk filosofi

Språkvetenskapliga fakulteten

Assyriologi
Bysantinologi
Datorlingvistik
Engelska
Finsk-ugriska språk
Grekiska
Indologi, ssk sanskrit
Iranska språk
Jämförande indoeuropeisk språkforskning
Keltiska språk
Latin
Lingvistik
Nordiska språk
Romanska språk
Semitiska språk
Slaviska språk
Turkiska språk
Tyska

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Data- och systemvetenskap

Ekonometri
Ekonomisk historia
Freds- och konfliktforskning
Företagsekonomi
Hushållsvetenskap
Kulturgeografi
Medie- och kommunikationsvetenskap
Människa-datorinteraktion
Nationalekonomi
Omvårdnadsforskning med samhällsvetenskaplig inriktning
Pedagogik
Pedagogik med ämnesmetodisk inriktning
Psykologi
Sociologi
Statistik
Statskunskap

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

Beräkningsvetenskap
Beräkningsvetenskap med inriktning mot numerisk analys
Datavetenskap
Datavetenskap med inriktning mot datorkommunikation
Datavetenskap med inriktning mot människa-datorinteraktion
Datavetenskap med inriktning mot realtidssystem
Datoriserad bildanalys
Elektroteknik med inriktning mot reglerteknik
Elektroteknik med inriktning mot signalbehandling
Elektroteknik med inriktning mot systemanalys
Matematik
Matematik med inriktning mot matematikens historia och didaktik
Matematisk logik
Matematisk statistik

Astronomi
Astronomi med inriktning mot astrofysik
Fysik med inriktning mot astrofysik
Fysik med inriktning mot atom- molekyl- och kondenserade materiens fysik
Fysik med inriktning mot biofysik
Fysik med inriktning mot elementarpartikelfysik
Fysik med inriktning mot fysikens didaktik
Fysik med inriktning mot kvantkemi
Fysik med inriktning mot kärnfysik
Fysik med inriktning mot rymd- och plasmafysik
Fysik med inriktning mot tillämpad kärnfysik
Teoretisk fysik

Teknisk fysik med inriktning mot atmosfäriska urladdningar
Teknisk fysik med inriktning mot elektricitetslära
Teknisk fysik med inriktning mot elektronik
Teknisk fysik med inriktning mot fasta tillståndets fysik
Teknisk fysik med inriktning mot hållfasthetslära
Teknisk fysik med inriktning mot jonfysik

Teknisk fysik med inriktning mot materialanalys
Teknisk fysik med inriktning mot materialvetenskap
Teknisk fysik med inriktning mot mikrosystemteknik
Teknisk fysik med inriktning mot mikrovågsteknik
Teknisk fysik med inriktning mot tribomaterial

Biokemi

Kemi med inriktning mot analytisk kemi
Kemi med inriktning mot biofysik
Kemi med inriktning mot bioorganisk kemi

Kemi med inriktning mot fysikalisk kemi
Kemi med inriktning mot kvantkemi
Kemi med inriktning mot molekylär bioteknik
Kemi med inriktning mot oorganisk kemi
Kemi med inriktning mot organisk kemi
Kemi med inriktning mot polymerkemi
Kemi med inriktning mot ytbioteknik

Biologi med inriktning mot bioinformatik
Biologi med inriktning mot ekologisk botanik
Biologi med inriktning mot ekotoxikologi
Biologi med inriktning mot entomologi
Biologi med inriktning mot evolutionär genetik
Biologi med inriktning mot fysiologisk botanik
Biologi med inriktning mot genetik
Biologi med inriktning mot jämförande fysiologi
Biologi med inriktning mot limnologi
Biologi med inriktning mot mikrobiologi
Biologi med inriktning mot molekylär bioteknik
Biologi med inriktning mot molekylär cellbiologi
Biologi med inriktning mot molekylär evolution
Biologi med inriktning mot molekylär immunologi
Biologi med inriktning mot molekylärbiologi
Biologi med inriktning mot naturvårdsbiologi
Biologi med inriktning mot populationsbiologi
Biologi med inriktning mot strukturbologi
Biologi med inriktning mot systematisk botanik
Biologi med inriktning mot systematisk zoologi
Biologi med inriktning mot zoökologi
Biologi med inriktning mot zoologisk utvecklingsbiologi

Geofysik med inriktning mot fasta jordens fysik
Geofysik med inriktning mot seismologi
Geovetenskap med inriktning mot historisk geologi och paleontologi
Geovetenskap med inriktning mot kvartärgeologi
Geovetenskap med inriktning mot miljöanalys
Geovetenskap med inriktning mot mineralogi, petrologi och tektonik
Geovetenskap med inriktning mot naturgeografi
Hydrologi
Meteorologi

Förteckning över befattningar som professor vid Uppsala universitet per den 1 januari 2002

(Professurer markerade med * är befodringsprofessurer).

Teologiska fakulteten	Antal	Kön
Empirisk livsåskådningsforskning	1	m
Etik	1	m
Gamla testamentets exegetik	1	m
Kyrkohistoria	2*	k + m
Kyrkovetenskap	1*	m
Kyrko- och samfundsvetenskap	1	m
Missionsvetenskap	1	vakant
Nya testamentets exegetik	1	m
Religionsfilosofi	1	m
Religionshistoria med inriktning mot indoeuropeiska religioner	1	vakant
Religionspsykologi	2*	k + m
Religionssociologi	2*	m
Religionshistoria, särskilt indisk och ostasiatisk	1	m
Tros- och livsåskådningsvetenskap	1	vakant
Juridiska fakulteten	Antal	Kön
Allmän rättslära	1	m
Civilrätt	2+2*	m
Finansrätt	1	m
Folkrätt	4*	2 m + 2 k
Företagsrätt	1	m
Förvaltningsrätt	1	k
Internationell privat- och processrätt	1	k
Konstitutionell rätt	1	vakant
Miljörätt	1	m
Processrätt	2+1*	m
Rättshistoria	1	m
Straffrätt	1	m
Medicinska fakulteten	Antal	Kön
1. <i>Tjänster som ej är förenade med läkartjänst inom sjukvårdsorganisationen:</i>		
Anatomi	1*	m
Bindvävens biokemi	1	m
Biomedicinsk strålningsvetenskap	1	m
Cellbiologi, ssk proteinsekretion	1*	m
Cellfysiologi	1	m
Cellpatologi	1	m
Diabetesforskning	1	m
Experimentell immunologi	1	vakant
Experimentell patologi	1 + 2*	1 m + 2 k*
Farmakologi	1	m

Fysiologi	2 + 1*	3 m
Försöksdjursvetenskap	1	m
Histologi	1*	m
Hälso- och sjukvårdsforskning	1	m
Immunologi	1	m
Internationell barnhälsovård	1	m
Klinisk koagulationsvetenskap	1* ¹	k
Klinisk korrelativ anatomi	1*	m
Klinisk smärtforskning	1	m
Medicinsk biokemi	2	1 k+1 m
Medicinsk cellbiologi	3*	m
Medicinsk farmakologi och läkemedelsutveckling	1	m
Medicinsk genetik	1 + 1*	2 m
Medicinsk glykobiologi	1	vakant
Medicinsk molekylärgenetik	1	m
Medicinsk och fysiologisk kemi	1	m
Medicinsk radiofysik	1*	m
Medicinsk strukturbioologi	1	m
Medicinsk ultrastrukturforskning	1	m
Mikrobiologi	1	m
Miljömedicinsk utvecklingsbiologi	1	m
Molekylär cellbiologi	2	2 m
Molekylär immunologi	1	vakant
Molekylär medicin	1 + 1*	m + k*
Molekylär virologi	1*	m
Neurobiologi	1	m
Omvårdnadsforskning	1	m
Rättsmedicin	1 ²	m
Sekretionsforskning	1	m
Tumörbiologi	1	m
Virologi, särskilt molekylär virologi	1	m

2. *Tjänster förenade med läkartjänst inom sjukvårdsorganisationen.
Placerade vid Akademiska sjukhuset där ej annat anges.*

Allmänmedicin	1 ³	m
Anestesiologi och intensivvård	1	m
Barn- och ungdomspsykiatri	1	k
Dermatologi och venerologi	1	m
Diagnostisk radiologi	1	m
Endokrinologisk kirurgi	1	m
Experimentell endokrinologi	1	m
Experimentell otologi	1*	m
Geriatrisk	2 + 1*	2 m + 1 k*
Infektionssjukdomar	1	m
Intensiv- och brännskadevård	1	m
Internationell kvinno- och mödrahälsovård	1	k
Kardiologi	1	m
Kirurgi	1 + 2*	3 m
Klinisk bakteriologi	2	m + 1 vakant
Klinisk cancerteoriologi	1*	m
Klinisk farmakologi	1	1 k + 1 m*
Klinisk genetik	1	m

Klinisk fysiologi	1+1*	m
Klinisk immunologi	1	m
Klinisk kemi	1	m
Klinisk neurofysiologi	1	vakant
Klinisk virologi	1	m
Kärlkirurgi	1	m
Medicin	1 + 1*	2 m
Medicin, särskilt lungmedicin	1	m
Molekylär medicin	1*	m
Neurokemi	1*	m
Neurokirurgi	1	m
Neurologi	1	m
Neuroradiologi	1	k
Obstetrik och gynekologi	2 + 1*	2 m + 1 vakant
Oftalmiatrik	1	m
Onkologi	1 + 1*	1 k + 1 m*
Onkologisk endokrinologi	1	m
Ortopedi	1	m
Patologi	1	m
Patologi, särskilt neuropatologi	1	vakant
Pediatrik	1 + 2*	3 m
Perinatalmedicin	1	m
Psykatri	1	m
Psykatri, särskilt neuropsykiatri	1 ⁴	m
Radiologi	1+1*	m + 1 vakant
Reumatologi	1	m
Socialmedicin	1	m
Thoraxkirurgi	1	vakant
Urologi	1	m
Yrkesmedicin	1	m
Öron-, näs- och halssjukdomar	1	m
Tumörbiologisk endokrinologi	1	vakant
Sjukgymnastik	1 ⁵	vakant

Farmaceutiska fakulteten

	Antal	Kön
Analytisk farmaceutisk kemi	1 + 1*	2 m
Farmakokinetik med farmakodynamik	1	k
Biofarmaci	1	m
Biokemi	1*	m
Biokemi med inriktning mot läkemedelsmetabolism	1	m
Biokemisk farmakologi	1	m
Biologisk beroendeforskning	1	m
Farmaceutisk toxikologi	1*	k
Farmakoepidemiologi	1*	m
Farmakognosi	1	m
Farmakologi	1	m
Farmakometri	1	m
Fysikalisk kemi med inriktning mot läkemedel	1	m
Galenisk farmaci	1	m
Läkemedelsformulering	1	m
Läkemedelskemi	1	m

Läkemedelsteknik	1	m
Toxikologi	1	m

Historisk-filosofiska fakulteten

	Antal	Kön
Antikens kultur och samhällsliv	1 + 1	k + 1 vakant
Arkeologi, särskilt nordeuropeisk	1	m
Arkeologi, särskilt afrikansk arkeologi	1	m
Arkeologi	1*	m
Egyptologi	1 + 1*	vakant + k
Etnologi, särskilt europeisk	1 + 1	m + 1 vakant
Etnologi, särskilt utomeuropeisk	1	m
Filosofins historia	1	k
Historia	1 + 1*	m
Historia, särskilt äldre historia (före 1700)	1	m
Idé- och lärdomshistoria	1 ⁶	k
Konstvetenskap	1	k
Litteraturvetenskap	2 + 4*	2m + 2* m + 2* k
Litteraturvetenskap, särskilt litteratursociologi	1	m
Musikvetenskap	1 + 1*	m + k
Praktisk filosofi	1	m
Teoretisk filosofi	1*	m
Vetenskapshistoria	1	m
Kördirigering	1	m
Orkesterdirigering	1	vakant

Språkvetenskapliga fakulteten

	Antal	Kön
Assyriologi	1*	m
Bysantinologi	1	m
Datorlingvistik	1	k
Engelska språket	1	k
Engelska, särskilt amerikansk litteratur	1	m
Engelska, särskilt engelskspråkig litteratur	1	k
Finsk-ugriska språk	1	m
Finsk-ugriska språk, ssk estniska	1*	m
Franska	2*	m
Franska, särskilt franskspråkig litteratur	1	k
Grekiska språket och litteraturen	1	m
Indologi, särskilt sanskrit	1	k
Iranistik	1	m
Latin	1 + 1*	2 m
Lingvistik	1	m
Nordiska språk	1 + 3*	1vakant+1k*+2m*
Nordiska språk, särskilt namnforskning	1	m
Polska	1*	k
Romanska språk, särskilt franska	1	k
Ryska	1*	k
Semitiska språk	1 + 1*	vakant + 1 m
Slaviska språk	1	m
Sociolingvistik (återbesätts i modern svenska, ssk sociolingvistik)	1	m
Svenska språket	1*	m

Svenska språket, särskilt nusvenska	1	m
Tyska	1 + 1*	m + k*
Tyska, särskilt tyskspråkig litteratur	1*	m

Samhällsvetenskapliga fakulteten

	Antal	Kön
Administrativ databehandling	1	m
ADB, särskilt databasteknik och kunskapsbaserade system	1	m
Arbetsmarknadsrelationer	1	m
Data- och systemvetenskap med inriktning mot kunskaps system	1*	m
Ekonometri	1	m
Ekonomisk historia	1 + 3*	1 k + 3 m
Ekonomisk historia, särskilt lokalsamhällets historia (Högskolan Dalarna)	1	vakant
Ekonomisk historia ssk social- och arbetslivshistoria	1	m
Freds- och konfliktforskning	2 ⁷	m + 1 vakant
Företagsekonomi	1	m
Företagsekonomi, särskilt bygg- och fastighetsföretagens ekonomi	1	vakant
Företagsekonomi, särskilt redovisning och finansiering	1	1 vakant
Företagsekonomi, särskilt marknadsföring	1 + 1*	m + 1 vakant
Företagsekonomi, särskilt offentlig organisation	1	k
Företagsekonomi, särskilt tjänsteföretagens ekonomi (Högskolan Dalarna)	1	vakant
Geografi med inriktning mot ekonomisk geografi	1*	m
Geografi, särskilt kulturgeografi	1	m
Hushållsvetenskap, särskilt måltidsforskning	1	k
Internationell företagsekonomi	1	m
Klinisk psykologi	2	2 m
Kulturgeografi	1 + 1*	2 m
Kulturgeografi, särskilt bosättning och bebyggelse	1 + 1*	2 m
Medie- och kommunikationsvetenskap	1 + 1*	m + 1 vakant
Nationalekonomi	1 + 2*	3 m
Nationalekonomi med inriktning mot fastighetsmarknadernas ekonomi	1	m
Nationalekonomi, särskilt företagsbeskattning	1	m
Nationalekonomi, särskilt miljöekonomi (Högskolan Dalarna)	1	m
Nationalekonomi, särskilt beskattning	1	vakant
Nationalekonomi, särskilt fastighets- och bostadsmarknadernas ekonomi	1	m
Nationalekonomi, särskilt offentlig ekonomi	1	m
Nationalekonomi, särskilt transport och turism (Högskolan Dalarna)	1	m
Pedagogik	3 + 1*	2 k + 2 m

Pedagogik, särskilt lärarutbildningarnas pedagogik	2 ⁸	2 m
Psykologi	2+2* ⁹	4 m
Psykologi, särskilt kognitionspsykologi	1	m
Psykologi, särskilt perceptionspsykologi	1	m
Psykologi, särskilt trafikpsykologi (Högskolan Dalarna)	1	m
Psykologi, särskilt utvecklingspsykologi	1 + 1*	2 k
Sociologi	2 + 2*	3 m + 1 vakant
Sociologi med inriktning mot handikapp	1	m
Sociologi med inriktning mot äldre människor	1	m
Sociologi med inriktning mot äldre människors förhållanden i samhället	1*	k
Sociologi, särskilt bostads- och urbansociologi	1	m
Sociologi, särskilt kvinnoforskning	1	k
Statistik	3 ¹⁰	2 m + 1 vakant
Statistik, särskilt biostatistik	1	vakant
Statistik, särskilt ekonometri	1	vakant
Statskunskap	1 + 3*	4 m
Statskunskap, särskilt krishantering och internationell samverkan	1	vakant
Statsvetenskap	1	m
Statsvetenskap, särskilt bostadspolitik	1	m
Vältalighet och statskunskap	1 ¹¹	m
Öststatsforskning	1	m
Östeuropaforskning, ssk östeuropeisk rätt	1	m
Östeuropaforskning, ssk östeuropeisk kultur och historia	1	m

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

	Antal	Kön
Bioinformatik	1*	m
Datalogi	2 + 1*	3 m
Datakommunikation	1	m
Datorarkitektur	1	m
Datoriserad bildanalys	1	m
Dator teknik	1 + 3*	4 m
Matematik	5 + 2*	1 k + 6 m
Matematisk logik	1*	m
Matematisk statistik	1	m
Människa-datorinteraktion	1*	m
Numerisk analys	2	2 m
Reglerteknik	1 + 2*	3 m
Reglerteknik och systemanalys	1*	m
Systemmodellering	1	m
Teknisk databehandling	1*	m
Astronomi	1*	m
Astronomi, särskilt observationell astrofysik	1	m
Atom- och molekylfysik	1*	m
Experimentell elementarpartikelfysik	1*	k
Experimentell elementarpartikelfysik, särskilt kvark- och leptonfysik vid kolliderare	1	m
Experimentell fysik	4*	3 m + 1 k

Fysik	1 + 8*	m
Fysik ssk kärnmagnetiska tillämpningar	1*	m
Fysikundervisningens didaktik	1	m
Grundläggande kondenserade materiens fysik	1	vakant
Grundläggande studier i kondenserad materia	1*	m
Kondenserade materiens teori	1	m
Kvantkemi	1 + 2*	m
Kärnfysik	1	m
Metallers och metallytors fysik	1	m
Mjukröntgenfysik	1	m
Neutronspridningsfysik	1 + 1*	m
Subatomär fysik	1*	m
Subatomär fysik, särsk neutronfysik	1*	m
Teoretisk astrofysik	1	m
Teoretisk elektroteknik	1*	m
Teoretisk elektroteknik med inriktning med plasmafysik	1*	m
Teoretisk fysik	1 + 2*	m
Teoretisk fysik, särsk icke-perturbativa fältteorier	1*	m
Teoretisk statistisk fysik	1*	m
Tillämpad kvantkemi, särskilt radikal- och ytforskning	1	m
	¹²	
Elektricitetslära	1	m
Elektricitetslära, ssk studiet av transienter och urladdningar	2	m
Elektronik, särskilt process- och komponentteknologi	1	m
Fasta tillståndets fysik	1 + 3*	m
Fasta tillståndets fysik med inriktning mot solenergi-material	1	m
Fasta tillståndets fysik, särsk energitekniska egenskaper hos optiska beläggningar	1*	m
Hållfasthetslära	1	m
Jonfysik	1 + 1*	m
Materialvetenskap	1 + 1*	m
Materialvetenskap med inr. mot mikroaktuator teknik	1*	m
Materialvetenskap, särskilt mikrostrukturteknik	1	m
Materialvetenskap, särskilt tribologi	1	m
Reglerteknik	1*	m
Signalbehandling	1	m
Tillämpad mikrovågs- och millimetervågsteknik	1*	m
Allmän och organisk kemi	1*	m
Analytisk kemi	1 + 1*	k + m
Biokemi	1 + 1*	2 m
Biokemi, särsk proteinkemi	1	m
Fasta tillståndets elektrokemi	1	m
Fysikalisk kemi	1 + 1*	m + k
Fysikalisk kemi, ssk teoretisk makromolekyl- och kolloidkemi	1	m
Kemi, ssk oorganisk kemi	2*	m
Kemi, särsk organisk kemi	1*	m
Oorganisk kemi	1 + 4*	3 m + 2 k
Organisk kemi	1 + 1*	2 m
Organisk kemi, inr. metallorganisk kemi inkl. metallkatalys	1*	m
Polymerkemi, särsk syntes av funktionella polymerer	1	m
Radiofarmaceutisk organisk kemi	1	m

Ytbioteknik	1	k
Bioinformatik	1	vakant
Biologi, särsk ekologisk botanik	1*	m
Biologi, särsk ekotoxikologi	1*	m
Biologi, särsk entomologi	1*	m
Biologi, särsk fysiologisk botanik	1*	m
Biologi, särsk immunologi	1*	m
Biologi, särsk limnologi	1*	m
Biologi, särsk mikrobiologi	2*	m
Biologi, särsk molekylär cellbiologi	1*	m
Biologi, särsk molekylär immunologi	1*	m
Biologi, särsk molekylär och immunologi	1*	m
Biologi, särsk populationsbiologi	1*	m
Biologi, särsk molekylär populationsgenetik	1*	m
Biologi, särsk systematisk botanik	3*	m
Biologi, särsk växttaxonomi med molekylär inriktning	1*	k
Biologi, särsk zooekologi	2*	m
Biologi, särsk zoofysiologi	1*	m
Biologi, särsk zoologi	1*	m
Bioorganisk kemi	1	m
Ekologisk botanik	1	m
Ekotoxikologi	1	m
Evolutionsbiologi	1 + 1*	m
Faunavård, små populationers dynamik och genetiska struktur	1	m
Fysiologisk botanik	1	m
Fysiologisk mykologi	1	m
Limnologi	1	m
Molekylärbiologi	1*	m
Molekylärbiologi med kinetik	1	m
Molekylär cellbiologi	1	vakant
Molekylär evolution	1	k
Populationsbiologi	1	m
Prokaryot mikrobiologi	1	m
Strukturell molekylärbiologi	1	m
Systematisk botanik	1	m
Systematisk zoologi	1	m
Teoretisk molekylärbiologi	1*	m
Teoretisk kemi	1*	m
Zooekologi	1	m
Zoologisk utvecklingsbiologi	1	m
Fasta jordens fysik	1 + 1*	m
Geodynamik och tektonik	1	m
Historisk geologi och paleontologi	1 + 1*	m
Hydrologi	1 + 1*	m
Kvartärgeologi	1	m
Meteorologi	1 + 2*	1 k + 2 m
Mineralkemi och petrologi	1	m
Naturgeografi, särskilt geomorfologi	1	k
Orogen dynamik	1	m
Sedimentologi, särskilt recenta processer	1	m
Sedimentpetrologi	1*	m
Tillämpad mikropaleontologi	1*	k
Tillämpad miljökonsekvensanalys	1	m

-
- 1 Befattningen omfattar 50%
 - 2 Innehavaren av befattningen är tillika överläkare vid Rättsmedicinalverket.
 - 3 Förenad med befattning som distriktsläkare vid vårdcentralen i Svartbäcken.
 - 4 Befattningen är placerad vid Ulleråkers sjukhus.
 - 5 Proffesuren är förenad med befattning som sjukgymnast.
 - 6 Emilia och Gustaf Carlbergs professur.
 - 7 Dag Hammarskjölds professur.
 - 8 Varav en huvudsakligen placerad vid Högskolan Dalarna.
 - 9 Varav en huvudsakligen placerad vid Örebro universitet.
 - 10 Varav en huvudsakligen placerad vid Örebro universitet.
 - 11 Professor Skytteanus.
 - 12 B. John F. och Svea Anderssons professur.

